

Társa postai
szállítási in. n. n.
No. 224718/229.
Baron L. Pop
Telefon: 13-60. Előfizetés
Havonta 110, negyedévre 320,
évre 600, egészévre 1200 lejt.
Külföldre: Havonta 2, negy-
edévre 12, egészévre 20 dollár.
A felírások díjazás szerint. Az „UJ
KALENDÁR” a transzilvániai és bana-
társorsági egyetlen politikai napilap.
Cikkeitnek utánnyomását csak a
forrás megjelölésével engedjük meg.

UJ KALENDÁR

Aranykor
Ara 5 lejt
Művészet és vizuális művészet
vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Márton
Kerné. Felelős szerkesztő: János
Serecs. Budapesti szerkesztő: János
Serecs. Előfizetői Strada Cobăcescu 15.
Szerda, 1937. december 15.
5698. EV. XX. ÉVF.
Tebet 11. 285. SZAM.

December 19-ig még kiválthatja választói igazolványát!

Miért nem váltotta még ki?

Váltsa ki még ma!

A történelmi tanulság

Azok, akik nem ismerik a zsidó nép politikai történetét, nem is tudják megérteni az egységes zsidóságot képviselő önálló zsidó listát.

A Zsidó Párt léte és harca szakitás egy olyan tradícióval, amely nem igazi tradíciója a zsidóságnak. És lezárása egy olyan fejezetnek, mely talán a legfájdalmasabb volt a zsidó történelemben.

A legnehezebb eszmék, a legszebb kezdeményezések buktak meg századokon keresztül a zsidóságon belül működő centrifugáló erőktől.

Sem alkotni nem tudott a zsidóság önmagáért, sem védekezni a külső nyomás, a minden oldalról rázúduló támadások ellen. Hihetetlen energiákat pusztultak el, mert hiányzott az erő, amely egységbe fogja a zsidó tábor.

A Zsidó Párt a zsidó szolidaritás eleven reakciója volt ezzel a múlttal. A Zsidó Párt megpróbált kifejezni a zsidóság élményeit és ösztönait.

A Zsidó Párt az egyetlen instrumentum, amelynek segítségével a romániai zsidóság megvédheti jogait, érvényesítheti követeléseit és eleget tehet népi és szociális kötelezettségeinek a zsidóság minden rétegével szemben.

A Zsidó Párt alkotja a romániai zsidóság nagy táborát.

És az önálló zsidó lista az a fegyver, amely megvédi létét, kivívja létjogosultságát és megőrizze méltóságát.

Ez a fegyver nem irányul senki ellen. Ez a fegyver nem támad és nem tör más javaira.

De határozottan meg akarja védeni mindazt, ami a zsidóságnak erkölcsi, kulturális, anyagi és szociális java.

Ezért nem lehet kétséges, hogy a Zsidó Párt önálló listája, minden körülmények között fog kikérülni a választási harcból.

Ujabb idegenrazzia Budapesten

Budapest, december 14. Az idegeneket ellenőrző hivatal tegnap éjszaka razziát tartott a magyar fővárosban, amelynek során 334 egyént állítottak elő, akiknek igazolványszünetük folyik.

Zsidó polgár!!!

Saját listára szavazz!
E kötelességed magaddal és népeiddel szemben!

A Zsidó Párt

Nem módosítják az alkotmányt

Sassu igazságügyminiszter nyilatkozik Serdici parasztpárti képviselő letartóztatásáról. A választások idejére bezárják az összes kocsmákat

Bucuresti, december 14. Sassu igazságügyminiszter ma kihallgatáson fogadta a sajtó képviselőit, akiknek nyilatkozott a választási előkészületekről. Az újságíróknak arra a kérdésre, hogyan zajlanak a választási előkészületek, a miniszter azt válaszolta, hogy a csend érdekében hozott intézkedések meghozták a várt eredményeket néhány kisebb incidenstől eltekintve, amelyek hasonló esetben elő szoktak fordulni. A bírósági felügyelők jelentéseiből kitűnik, hogy az egész országban csend uralkodik.

Minden intézkedést megtettem — mondotta a miniszter — a választási propaganda szabadsága érdekében és szigorú intézkedéseket fogantattam a rend fenntartására. Naponta tanácskozásokat folytatok a belügyminiszter és honvédelmi miniszter kollégáimmal, hogy megbeszéljük a szükséges tennivalókat a rend fenntartása érdekében.

A vasárnapi nemzeti parasztpárti gyűléssel kapcsolatban történt incidensekről érdeklődtek ezután az újságírók, amire a belügyminiszter a következőket válaszolta:

A vasárnapi incidensek sajnálatosak, de korántsem a helyi rendőrségek terhére irandók, mint ahogy azt az ellenzék állította. Istrate Micescu nyilatkozatával kapcsolatban a miniszter a következőket jelentette ki:

Istrate Micescu kifogásolja a központi választási bizottságnak a vasgárdista jelölések elleni kontesztáció fölött hozott döntését. Istrate Micescu egy olyan bizottsággal száll szembe, amely felsőbb fórumnak tekintendő és amely végső fokon dönt a képviselőjelölések ellen beadott fellebbezések ügyében.

Serdici nemzeti parasztpárti képviselő-jelöltet, aki Nagyiküllőben listavezető, felségvétség vádjával letartóztatták. Ezzel kapcsolatban a miniszter a következőket mondotta:

Serdicit a nagyiküllői törvényszék vizsgálóbírája letartóztatta, mert az a gyanu merült fel ellene, hogy a 205. paragrafusba ütköző felségvétséget követett el. A tarnavamarei ügyészség arról értesített engem, hogy a törvényszék szavazattöbbséggel megsemmisítette a letartóztá-

tási végzést, az egyik bíró különvéleményével. Az ügyész azonban fellebbezéssel élt a törvényszék döntése ellen és így végső fokon a letartóztatásban a brassói tábla fog dönteni. Szerencsére hasonló sötét és sajnálatos kilengések nem történtek, ami azt bizonyítja, hogy Serdici esete izolált.

Nem módosítják az alkotmányt

A pitesti liberális gyűlésen, amelyen Dinu Bratianu is felszólt, a liberális pártelnök a következőket jelentette ki:

Az alkotmány módosítása nincsen napirenden. Nem merülhet fel csak hogyha az ország nagy szükségletei követelnék, viszont a jelenlegi alkotmányos rendszerrel az ország normálisan fejlődhet és a kormány zavartalanul folytathatja tevékenységét.

Maniu választási körútja

Maniu Gyula tegnap Kolozsváron, a nemzeti parasztpárt sajtó és propaganda bizottságának ülésén elnökölt. Délután Gyulafehérvárra utazott, ahonnan a bánaí Oravicára ment.

Az újságírók azon kérdésére, tudomást szerzett-e Tatarescu beszédéről. Maniu tagadó választ adott. Kijelentette, hogy minden feltett kérdésre választ már többiben is, de választ nem hozhatta a közvélemény tudomására. Egyelőre a rádiótársaság válaszára vár, mert engedélyt kért arra, hogy az ellene intézett támadásokra a mikrofon előtt adhasson feleletet.

A Dimineata valószínűnek tartja, hogy a nemzeti parasztpárt elnöke az oravicai gyűlésen fog válaszolni Tatarescunak.

Dr. Lupu a Marna-teremben gázmérgezést szenvedett és orvosai tanácsára nem utazik Chisinauba, hogy a nemzeti parasztpárt ottani gyűlésén felszólaljon.

A választások idejére bezárják kocsmákat

A belügyminisztérium elrendelte, hogy vasárnap 19-én reggel 8 órai kezdettel az összes kocsmákat zárják be és december 23-ig tartásuk zárva. Délben 1 órai időtartamra csak azon kocsmákat lehet nyitva tartani, amelyek vendéglők is egyúttal. Az intézkedés a választások rendjét szolgálja.

Az erdélyi zsidó ifjuság

Aki közelről figyeli az erdélyi zsidó ifjuság sorsát és helyzetét, megdöbbenve állapíthatja meg, hogy az a generáció, amely minden népnél a jövő hordozója, mennyire leromlott lelki és milyen hiányos gyakorlati felkészültséggel indul az élettel folytatott küzdelmébe. Egy átfogó zsidó iskolahálózat és zsidó kulturtermekek hiányában a zerdélyi zsidó ifjuság valóságosan zsidótlanná létkörben és zsidótlanná gondolkodás módban nő fel és a zsidó kérdéssel csak a másik oldal beállítottságán keresztül találkozhat. Innen keletkezik természetesen a zsidóság lényegének teljes félreismerése és a hamis beállítottság minden visszassága. Innen a kétségbeesett menekülési vágy mindentől, ami zsidó megnyilatkozás. Innen a zsidóságtól való eltávolodás szomorú és közismert jelensége az erdélyi zsidó ifjuság számos megnyilvánulásában.

De nem kevésbé megdöbbenő jelenség a zsidó ifjuság gyakorlati tájékozatlansága. Senki előtt sem kétséges ma már, hogy a mai zsidó ifjuság nem foglalkozhat az azokat a társadalmi és gazdasági pozíciókat, amelyek az erdélyi zsidóság még pár évtizeddel ezelőtt betöltött s ennek ellenére a zsidó ifjuság ugyanarra az életmódra rendezkedik be és készül elő, amelyet megváltozott körülményei már rég illuzórikussá tettek. Hiányzik az a szerv, amely megfelelő felelősséggel és felkészültséggel rendelkezve a zsidó ifjuságnak az adott körülmények között gyakorlati utat mutatson, az átalakulást előkészítse, irányítsa és támogassa.

A zsidó ifjuság szellemi iránytalansága és gazdasági gyökertelensége komoly és súlyos veszélyeket rejt magában, melyeknek következményei még csak ezután fognak teljes egészükben mutatkozni.

Ha az erdélyi zsidó közélet hiányosságának mondható, hogy ifjuságának nem tud irányt mutatni, úgy viszont egyenesen büns mulasztásnak kell minősíteni azt, ami a már utat talált zsidó ifjusággal, a chalucokkal történik Erdélyben. A chaluci ifjuság, amely világméretű alapon és körülményeitől vezetettve már a produktív átrétegződés útjára lépett, a legkétségbeesettebb magárahagyatottságban áll ezen az uton. Az erdélyi chalucatelepeken ma valóságos hősök és hygienikus körülmények között élni és nehéz fizikai munkát végezni valóságos hősiesség. Ma az erdélyi chalucatelepeken átlagban 10—11 lejt irányoznak elő egy nehéz munkát végző személy napi táplálkozására (és ezt az összeget sem tudják legtöbbször esetben biztosítani!), amikor egy kg. kenyér ára 9—10 lejt. A Zsidó Nemzeti Szövetség számtalanszor próbálta meg az ifjuság átrétegzetésének problémáját megfelelő megvilágításba helyezve az erdélyi zsidó közvéleménybe és köztudatba bevinni, ez a próbálkozás azonban mindezekig sikertelen maradt.

Az erdélyi zsidóság nemcsak hogy nem tudja irányítani és elősegíteni az ifjuság széles tömegeinek produktívizálódását, de még azt a 130—150 chalucot sem tudja támogatni, akik ma az erdélyi chalucatelepeken élve magukra utaltan igyekeznek az átrétegződés folyamatát végigcsinálni és jövőt keresni és akik kivándorlásuk révén tehermentesítik az itteni zsidóság amugy is legyengült gazdasági struktúráját, helyet csinálva az ittmaradók részére. Sőt a kivándorlás támogatása, mely a 2—3 évig bér munkán dolgozó és egészen vagyonatlan sorból kikerülő chalucifjuság részére szinte megoldhatatlan problémát képez, sem talált az erdélyi zsi-

rek
otválkozi
TBA
ND-EXTRA
redvü!
Nanking vidékén a
három közlekedési
Az amerikai korm
el. Roosevelt elnök
minisztériumot: tájékozta
dennsel kapcsolatban tö
a Panay légielhárító út
japán repülőek támadása
Hirota bocsánatot
jelentik, Hirota japán
a délelőtt megjelent
el, az amerikai katonai
attentat és kormány
ot kért a Panay amer
történet miatt, amely
tott.
lenállása csak most kez
pkinai kormány pénzüg
ed Press munkatársa elő
ról nyilatkozva kijelent
képpeni küzdelmem még
mert a kínai ellenállás
a későbbi ellentámadásra
akingnál sem befejezett
amelynek jelentősége am
a középkeleti kormány s
a stratégiai pont.
atták Nankingot a japá
mber 13. Mint a Reuter
só esti órákban jelent, a
a Nankingot. Tokiói jeler
minisztérium legutóbbi
ba foglalt határozatot
g folytatni fegyver a har
anai katonának fegyver
Csang-Kaj-Sek taormag
a elő kell keríteni. 3. E
a alá kerülését a béke és
ánja.
Angol tiltakozás
és szerint az angol korm
eket intézett a japán k
gol hajókat ért bombá
zó jegyzéknek nincs ut
Amerika tiltakozás
jelentés szerint, amikor
bombázásának híre megér
ai kormány igen energi
ekkel megfogalmazott jegy
Az hiszik, hogy bünt
sor.
pres szerelmi
a kolozsvári
era előtt
er 13. Ma este tíz óra ut
megdöbbenő dráma já
mán Nemzeti Színház ép
ndön. Dauner László fiat
b revolverlövéssel leter
roska 24 éves leányt. El
ségi dráma játszódott
lyók egy arra haladó
is megsebesítettek M
ották a klinikára. Barabá
maradásához kevés a r

közságnál megértésre. Holott a zsidó intézmények elsőrangú feladata volna ezt a kérdést intézményesen rendezni, lévén Erdélyi zsidóságának ügye és érdeke, nem pusztán belső cionista probléma. A német zsidóság 1936-ban a hitleri éra harmadik évében minden deklasszálódása és gazdasági leromlása ellenére 176 ezer fontot (kb. 140 millió lejt) költött az ifjúság produktivizálására és kivándorlására. Az erdélyi zsidóság azonban úgy látszik nem akar a példákban okulva felkészülten nézni jövőjének sorsával szembe.

Régi tragédiája a zsidóságnak, hogy nem a példákban okul, hanem a katasztrófákon.

A Zsidó Nemzeti Szövetség Palesztina-centrikus és galuti igenlő beállítottsága

révén egyedül hivatott az erdélyi zsidóságban egy történelmi missziót: a zsidóság szellemi és gazdasági átforgalmazásának misszióját teljesíteni. Ennek a misszióknak a felismerésében hirdette be a Masz Hahisztdrut-akciót, hogy megfelelő felkészültséggel és megerősödéssel kezdhessen neki jövőmentő munkásságához.

A megerősödött és felkészült Zsidó Nemzeti Szövetség van hivatva még számtalan más égető kérdésre is feleletet adni, mely az erdélyi zsidóság érdekkörének előterében áll.

A Masz Hahisztdrut eredményétől függ az erdélyi zsidó ifjúság nevelésének további sorsa. A felelősséget a továbbiakért maga a zsidóság viseli.

Dr. Mózes László

Hogyan vált Románia a Harmadik Birodalom hitelezőjévé

Román pénz és román áru a négyéves német terv szolgálatában. Egy esetleges márkazuhanástól rettegnek a román exportőrök. Miért követeli a Banca Nationala a márká romániai kurzusának biztosítását?

Két rövid napin. Az egyik arról számol be, hogy a német négyéves terv végrehajtó-bizottságának egyik ülésén Göring porosz miniszterelnök, ennek a teljhatalmu bizottságnak teljhatalmu elnöke, rámutatott arra, hogy a német ipari termelés egyik legjobban felvívó piaca Románia és épp ezért a négyéves tervhez fűződő külkereskedelmi törekvések egyik fontos célja a Romániával való gazdasági kapcsolatok minél intenzívebb kiépítése. A bizottság ennek érdekében felhívással is fordult ahhoz a szakbizottsághoz, amely a kereskedelmi és fizetési egyezmények megújítása érdekében a román kormány képviselőivel tárgyalni fog.

A másik híradás azt adja tudunkra, hogy Amerika az utóbbi időben nagy érdeklődést mutat bizonyos különleges romániai halfajták iránt. Ezekből a halakból, amelyeket inyenceneknek való luxuscikkeknek tekintenek odaát, jelentékenyebb mennyiséget vásárolt Amerika a román piacon és már meg is kezdte az elszállítását. Az üzletet azonban német cégek bonyolítják le, amelyek a román áruért dollárt kapnak, amit hazájuk törvényei szigorú pontossággal beszolgáltatnak a Német Birodalmi Banknak, míg a román exportőrök, illetve eladók márkában, vagy német iparcikkben kapják meg a luxushalakat ellenértékét.

Németország a román exportcikkek viszonteladója

Ebben a két rövidke újsághírben, mint a tenger egy csüppjében az egész óceán, visszatükröződik az a különös, gyakran teljesen érthetetlen viszony, amely a romániai gazdasági életet a Német Birodalomhoz fűzi.

Mintegy két évvel ezelőtt az egész román sajtó annak a tarthatatlan állapotnak a megszüntetését követelte, hogy a Harmadik Birodalom a román exportcikkekkel, a román gabonával és román altalaj aranyat érő nyersanyagával közvetítő kereskedelmét izzón. Mert hiszen előfordult az az eset, hogy a román gabonaelexportőr a belga piacon azért nem tudott tisztességes áron buzáit eladni, mert a német exportőr olcsóbban ajánlotta fel ugyanazt a román buzáit a belga vevőknek.

Hogyan vált ez leheletképpé? Ugy, hogy az állami prémiumokkal és exportjuttalmakkal támogatott német ipar a maga termékeit gabonára és petróleumtermékekre változtatta be a román piacon és az így nyert árut erős devizaként értékesítette a nyugateurópai, belga, angol és francia piacokon. Ilyen pénzügyi operációkkal tudott Németország olyan exportcikkekhez jutni, amelyekért a hadfelszereléséhez szükséges nyersanyagokat és devizákat aztán könnyen beszerezte. Románia viszont minden erőfeszítéssel exportja és külkereskedelmi többletét ellenére állandó devizagondokkal küzdött és importját csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudta finanszírozni.

Semmi sem változott azóta...

Az elmúlt két év alatt ezek a sajtótákoszások elhallgattak és a román kormány által készített külkereskedelmi statisztikákból meggyúvással veheti tudomásul a román újságíró polgár, hogy nálunk minden nagyszerűen megy, külkereskedelmünk erősen aktív, amelyet jórésben Németországnak köszönhetünk. Valóban, a román kivitel 20-25 százalékát a Harmadik Birodalom veszi fel, mely országgal való kereskedelmi kapcsolatunk állandóan mélyül és például az idei év első tíz hónapja alatt kerek egymillió lejt többletet zártunk Románia javára.

Ezek mellett a szíriahangok mellett elhallgat az aggodalom, hogy talán mindez pusztán látszat, amelynek Potemkin-díszletei mögül a

román exportpolitika súlyos tévedéseinek csupasz falai meredeznek elő.

Igaz, hogy Németország az első helyet foglalja el Románia vevői között. De ennek a prioritásnak nem mi vesszük a hasznát, hanem a Harmadik Birodalom. Az is igaz, hogy a német piacok felé irányuló kivitelünk meghaladja a Németországból való behozatalunkat, de amíg mi aranyváltót érő exportcikkeket: gabonát, fát, petróleumot, olajmagvakat, élőállatot, stb. adunk el papírmárkákért Németországnak, addig olyan kész iparcikkeket kapunk cserébe, amelyeket Németország már csak a Balkánon és a keleteurópai piacon tud értékesíteni. Azt sem lehet letagadni, hogy Németország százmilliókkal tartozik a romániai exportőröknek, de viszont mind nagyobb gondot okoz a román kormánynak és a román jegybanknak ezeknek a százmillióknak a beinkasszálása.

Mit mond a statisztika?

Ha egy rövid pillantást vetünk a hivatásos román statisztikába, akkor a következő váratlan képet kapjuk, amely sok hiedelmet fog eloszlatni:

Az idei év első 10 hónapjának adatait véve figyelembe, Románia legjelentékenyebb vásárlói a következő államok voltak:

Németország	4996 millió lej
Anglia	2444 " "
Csehszlovákia	1878 " "
Olaszország	1828 " "
Ausztria	1719 " "
Franciaország	1646 " "
Görögország	1567 " "
Belgium	1298 " "
Magyarország	1047 " "
Svájc	754 " "
Egyiptom	705 " "
Hollandia	646 " "
Palesztina	489 " "

összegre rugó behozattal.

Ez a statisztikai kimutatás azonban önmagában véve nem dönti el az egyes államok rangsorát helyzetét a román export szempontjából. E rangsor tekintetében az az irányadó, hogy az egyes államok felé irányuló román kivitel mennyivel haladja meg a behozattal értékét, tehát, az egyes államokkal szemben mennyiben aktív a román külkereskedelmi mérleg.

Nos, ha azt nézzük, hogy ez az aktívum az egyes államokkal szemben mily összegre rug Románia javára, akkor a rangsori helyzet a következőképpen fog megváltozni:

Görögország	1,378 millió lej
Olaszország	1,202 " "
Anglia	997 " "
Németország	984 " "
Belgium	799 " "
Franciaország	766 " "
Hollandia	451 " "
Palesztina	405 " "

Ebben a kimutatásban Görögország kerül az első helyre, míg Németország a negyedik helyet foglalja el.

A Harmadik Birodalom elősodlik

Az idei év első tíz hónapja alatt tehát 934 millió lej összegre rugott az a romániai követelés, amelyet Németország nem tudott áruval visszafizetni. Arról, hogy ezt a hatalmas összeget arannyal, vagy erős devizákkal egyenlíthesse ki Németország, természetesen szó sem lehet. Ez a 934 millió lej olyan követelés, amelyről részben még ma sem tudjuk, hogyan fogjuk behajtani. Azok a fizetési egyezmények, amelyekkel Románia kötött Németországgal, lehetővé teték ez utóbbiak, hogy csak az idei év tíz hónapja alatt kere-

Román baba, nem akar kávét inni?

— Anyú azt mondja, ha valaki nagy és erős akar lenni, annak mindig meg kell inni a kávét. Na, idd meg szépen s ha még akarsz, szólj. Apu is mindig azt mondja anyunak: „Tölts még egy csésze kávét, ez a Kathreiner-ből és Franck-ből készített kávé nagyon ízletes!

ken egymillió lej tartozást csinálhasson Romániában anélkül, hogy a visszafizetés módjára és idejére nézve kötelezettséget vállalt volna.

A román kormány az utóbbi időben komoly erőfeszítéseket tesz, hogy ezt a hatalmas befagyott követelést valahogyan felszabadítsa. Nyilvánvaló azonban, hogy a német kormány ezekben a követeléseknek a kifizetését, illetve rendezését csak hosszabb időre beosztva tudja vállalni, amibe kelletlenül ugyan, de a román kormány is beegyezett.

A Banca Nationala azonban más irányú követeléssel is fellépett a Harmadik Birodalommal szemben. A román jegybank, mind a devizaforgalom ellenőrző szerve azt követeli a német jegybanktól, hogy a romániai exportörök befagyott márkakövetelésének biztosítására véget adjon biztosítékokt arra nézve, hogy egy esetleges márkazuhanásnál, vagy a márká hivatalos leértékelésénél a romániai hitelezők nem fognak veszteségeket szenvedni. Ez a követelés tehát lényegében annyit jelent, hogy a birodalmi jegybank garantálja a romániai exportőrökkel szemben a márká amúgy értékét, árfolyamát, amelyen az exportőrök eladásait eszközölték.

Göring miniszterelnök a négyéves terv egyik céljává a román nemzetgazdaságban való fokozottabb térnyerést jelölte meg. Az elmondottak után azonban komoly kétségek támadnak afelől, hogy ez a cél mennyiben azonosítható a román állam léteérével.

dr. F. v.

Karácsonyi olcsó vásárunk

kedves alkalom, hogy vevőink ragaszkodását olcsó árainkkal viszonzozzuk.

Néhány mutatvány áráinkból:

Sport flanelek	Lei 25.—
Cérna barchetek	Lei 25.—
Divatos pongyolaflanelek	Lei 49.—
Tiszta gyapju ruhaszövetek	Lei 108.—

Heller & Molnár

divatnagyházunk CLUJ, CALEA REGELE FERDINAND 15.

Cáfolják az arab-zsidó tárgyalásokról szóló híreket

A felosztási terv megvalósítása még hosszú időt igényel

London, december 14. Jólinformált londoni körökben kategórikusan cáfolják a Palesztin című arab lapnak azon híradását, mely szerint előrehaladott megegyezési tárgyalások folynának a cionisták és az arabok között. Cionista körökben nevelésnek tartják azt a platformot, amely az ország arab lakosságának számát 65 és a zsidókat 35 százalékban állapítja meg. A Palesztinnak ez a híradása, amelyről az Uj Kelet is beszámolt, bizonyos mérsékelt arab köröknek jámbor óhaja, akik szeretnék megegyezni a zsidókkal, de olyan alapon, amely a szélsőséges elemeket is kielégítené.

A palesztinai kormány hivatalosan cáfolja a Palesztin-nek egy másik híradását is, mely arról szólott, hogy a kormány egyik főfunkcionáriusa Sziríába készül, hogy a száműzött arab vezetőkkel tárgyalásokat folytasson Lord Samuel javaslatai alapján, a palesztinai probléma megoldásáról, valamint egy kerekasztali konferencia összehívásáról.

A Palesztin a keresztény arabok lapja és a Nashashibi párt organuma is. Mint ilyen a mérsékelt irányzatot képviseli.

A Great Britain and the East, a gyarmatügyi minisztérium főhivatalosa, legutóbbi vezércikkében rámutat arra, hogy bár nincs más ut a palesztinai probléma megoldására, mint a felosztási terv, — mégis keveset tettek annak érdekében, hogy előkészítsük a tálajt a terv megvalósítására, mindaddig, amíg nem áll helyre a teljes rend az országban. De ha már ezen is túl volnánk, akkor is hónapok telnének el, amíg konkrét tervet lehetne a parlament és a Népszövetség elé

terjeszteni Palesztina jövőjére vonatkozólag. Ilyen körülmények között tenet nyerhetnek azok, akik azt hiszik, hogy jobb megoldást tudnak Palesztina számára, mint a felosztás. A vita azonban csak azon az alapon folytatható, hogy a mandátum keresztülvihetően.

J. F. Brothurst, a palesztinai hivatalnok kar és a Jaffa-telavivi rendőrség volt főnöke előadást tartott Londonban az Anglo Palestine Klub keretében. Többek között kijelentette, hogy a felosztási tervet máris halottnak tekint. A felosztás bukást jelent. Hogyan mondhatnának le a zsidók Palesztina földjéről, amikor ötszáz perccel túlfizették azt? nem hiszem, hogy a felosztási terv kapcsán új bizottság indulna Palesztinába. A gyarmatügyi miniszter kijelentette, hogy a bizottság kiküldetéséről nem lehet szó mindaddig, amíg nincs rend Palesztinában. De az arabok is éppen ezt akarják. Ami a közbiztonságot illeti a zsidóknak tökéletesen igazuk van abban, hogy az angol kormányzat képtelennek bizonyul a közbizonyzat teljes fenntartására.

Jeruzsálem, december 14. Ujabb katonai csapatok indultak el a sziriai határhoz és Szafed környékére. A város körülzárták és az egész környéken hozzálátták a terrorbandák felkutatásához és ártalmatlanná tételéhez.

Javrad Ansari sejk, az Omar mecset tisztviselője ellen ujabb merényletet kíséreltek meg a terroristák. Két bombát dobott házára, de kárt nem okoztak. Két arabot letartóztattak. Ansari tudvalevően a mufti egyik ellenfele.

Corneliu Co Titulescu

Bucuresti, decemb... Titulescunak... im alatt megjelent... ációt keltett a pol... várható volt, nem... Mint ismeretes, a... miniszterelnök testvé... az alább ismertettet... drámai hangu nyil... felosztásának... kormány volt tagja... Duca kérésének és... világot is látott. A... jelenlegi kormány... den tagja szerepel... által jegyzett nyila... zudtolja a volt kü... és kijelenti, hogy a... idején a belső rend... tása nélkül akarta... Titulescu volt az, a... zását külpolitikai s... lással követelte.

Erdekességénél... ismertettük Duca... intéztt nyilt-levelé... és a Duca-kormány... tát.

Grigore Duca le... hangzik: „Titulescu ur! Az Universul 19... mában cikket közö... cimen rámutatva a... melyek 1933 nov... mányt arra a hatá... az alakulatot felo... A legemlébb es... volna, hogy díktá... kollégának és bar... emlékével szembe... felelősség bátorsá... tényeket olyan p... vallom, nem hitte... Elovasva az U... hogy meddig me... mellyel személyi... felelősség elől, amé... Ezért köteless... minden késedelem... önnel: a fivérem... révén sok tény... ben abból az idő... hogy hosszas tan... meghozta határo... állítása kérdéséb... sa nélkül is.

Tudom azt is... tescu ur, kezden... szólója volt a v... és a kormányból... getőzött, ha ezt... meg. Ennek az... gességét azzal... lenség az ön sz... ramját megvalós... De még ennél... Tudom, hogy... ennek az álláspo... fivérem szükség... szolgáltatást igé... relte önnél rámt... ra, amelyek ab... hatatosan meg... lett.

Ko

Corneliu Codreanu válaszolni készül Titulescu cikkére

Nagy kavarodás a vasgárda feloszlításának problémája körül

Sorra szólalnak meg Titulescu ellenfelei. Iorga szerint Titulescu a legbátrabb ember, mert valótlanságokat mer állítani

Bucuresti, december 14. (Az Uj Kelet.) Titulescunak „En és a Vasgárda” cím alatt megjelent cikke óriási konsternációt keltett a politikai életben és mint várható volt, nem maradt válasz nélkül. Mint ismeretes, a meggyilkolt Duca miniszterelnök testvéröccse, Grigore Duca az alább ismertetett, Titulescuhoz intézett drámai hangú nyílt-levelén kívül levelet írt a Duca kormány volt tagjaihoz is, arra kérve őket, hogy a tények tisztázása és fivére emlékének megvédése érdekében nyilatkozzanak ismertessék a vasgárda feloszlításának körülményeit. A Duca-kormány volt tagjai eleget tettek Grigore Duca kérésének és a nyilatkozat már napvilágot is látott. A nyilatkozók között a jelenlegi kormányban is ugyszólván minden tagja szerepel. A felelős államférfiak által jegyzett nyilatkozat kereken meghazudtolja a volt külügyminiszter állítását és kijelenti, hogy a Duca-kormány annak idején a belső rendet a vasgárda feloszlítása nélkül akarta helyreállítani, de éppen Titulescu volt az, aki a szervezett feloszlítását külpolitikai szükségességre való utalással követelte.

Érdekességénél fogva az alábbiakban ismertetjük Duca fivérének Titulescuhoz intézett nyílt-levelét, Iorga hozzá szólását és a Duca-kormány tagjainak nyilatkozatát.

Grigore Duca levele a következőképpen hangzik:

„Titulescu ur!
Az Unversul 1937 december 12-i számában cikket közöl „En és a vasgárda” címen rámutatva azokra a körülményekre, melyek 1933 novemberében a Duca-kormányt arra a határozatra bírták, hogy ezt az alakulatot feloszlassa.

A legelőszóbb emberi érzés azt kellett volna, hogy diktálja önnek az ön által kollégának és barátának minősített ember emlékével szemben, hogy viselni tudja a felelősség batoróságát és ne tolmácsolja a tényeket olyan perfidióval, amelyre bevallom, nem hittem volna önt képesnek.

Elovasva az Unversul cikkét, látom, hogy meddig mehet az ön gyávasága, mellyel személyi okokból futni akar a felelősség elől, amit pedig nem kerülhet el.

Ezért kötelességemnek tartom, hogy minden késedelem nélkül ezután közöljem önnek a fivéremmel való kapcsolataim révén sok tény ismertek, minden részletben abból az időből. Így tudom azt is, hogy hosszas tanácskozás után a kormány meghozta határozatát a belső rend helyreállítása kérdésében a vasgárda feloszlítása nélkül is.

Tudom azt is pontosan, hogy ön, Titulescu ur, kezdeményezője és harcos szószólója volt a vasgárda feloszlításának és a kormányból való lemondásával fenyegetőzött, ha ezt a határozatot nem hozzák meg. Ennek az intézkedésnek a szükségességét azzal magyarázta, hogy lehetőség az ön számára külpolitikai programját megvalósítani.

De még ennél is többet tudok. Tudom, hogy olyan intranzigens volt ennek az álláspontnak a védelmében, hogy fivérem szükségét érezte egy közös barát szolgálatait igénybe venni, aki megkísérelte önnek rámutatni azokra a hátrányokra, amelyek abból következhetnek, ha állhatatosan megmaradna magatartása mellett.

A közbenjárás sikertelen volt, az ön álláspontja győzött. A vasgárdát feloszlították.

Ezek a szigoruan pontos tények, ahogyan azok történtek, ahogyan azokat mincenki ismeri, aki bármilyen formában intézésükben részt vett, ahogyan tanúsítják és beismerik az összes becsületes, tisztalelkű és jóhiszemű emberek.

Természetesen nem lehet mindenkitől kívánni, hogy olyan nemes ércből faragták legyen, hogy bármikor kockázatni tudja a férjiasan vállalt felelősséget, de mindenkitől meg kell követelni, hogy ne szórjon alaptalan vádakot egy embernek az emlékére, aki vállalta a felelősségből a maga részét, az életével fizetett egy olyan ténykedésért, melyben az ön szerepe, Titulescu ur, döntő volt.

Amit ön tett, több, mint kegyeleltérség Ion Duca áldozatával és emlékével szemben.

Ez szörnyett.

Grigore Duca.

Iorga gunyolódik

Iorga a Neamul Romaneschen emlékezik meg Titulescu cikkéről „Egy bátor ember, N. Titulescu” címen.

Ki hitte volna? Titulescu ur, aki a mi szemünkben és Európa szemében is zse-

Igy néz ki a valódi

NIVEA

krém!

Utasson vissza minden utánzatot. NIVEA-krém csak eredeti csomagolásban kapható; különlegeségénél fogva semmivel sem pótolható, mert csak a NIVEA-krém tartalmazza a bőrökön Eucerin-et.

niális diplomata, bátor ember.

Es pedig nem azzal a közönséges bátorsággal, mely szükséges volna számára, hogy szembeálljon azzal a misztikus alakulattal, amely valamikor fizikai pusztulását határozta el, és amely még mindig ijeszítő kiközösítés veszélye alatt tartja. Ettől azonban most már biztosítva érzi magát az Unversulban között hosszú és világos nyilatkozatában, melyben becsülatkéréseket jelent meg azzal a kéréssel, hogy kegyelmezzenek neki Slatinában, ahol képviselőjelölt és mindenütt másutt.

Nem ez a bátorsági mert az igazi, nagy bátorság — amelynél nem létezhetik nagyobb — valótlán dolgokat állítani.

Mussolini barátja? Olaszország támogatója? De én látom a külügyminisztert az abesszin háború legnehezebb pillanatában, Szent Miklós napján, fogadó szobám dívanyán, amint határozottan visszautasítja a megtorlások szent hitének megszegését, amit annyira szeretett, hogy egy üvegcse benzint sem akart adni az olasz hadseregnek. Ellenfele az oroszok átkelésének? Azért, mert kikötötték volna a román kormány előzetes értesítését?

Nem, Titulescu ur, a legbátrabb ember Romániában és mint tudaválto, ő is egyben a legérzékenyebb.

Aranyer ellen Goedecke féle Anusol!

A Duca-kormány volt tagjai meghazudtolják Titulescut

A Duca kormány volt tagjai már el is küldték válaszukat Duca öccséhez. A szenzációs beszéd, mely Titulescu nyílt dezuvalását jelenti, a következőképpen hangzik:

Drága Barátunk!

Megkaptuk december 12-én kelt leveledet. Egyikünk sem szállhat vitába ma egy volt kollégánkkal, aki megfélekedett a bármilyen miniszteri együttműködés alapját képező szabályokról és szokásokról s aki tulzott személyes önfenntartó ösztön által hatalmába kerítve, feláldozta kötelezettségeit, amiket egyetlen olyan ember sem hagyhat figyelmen kívül, aki miniszteri méltóságot töltött be. Nem tagadhatjuk meg azonban I. G. Duca fivérének azon felvilágosításokat, amiket tőlünk kér. Ezért ön és a közvélemény számára, amely ismerni kívánja az igazat az ön és volt munkatársunk, Titulescu között felmerült sajnálatos incidens ügyében, a következő felvilágosításokkal szolgálunk:

A vasgárda feloszlítása az egész kormány egyetemes elhatározása folytán történt meg 1933 decemberében és egyikünk sem kíván kitérni a felelősség elől, amit mindegyikünk személyileg és együttesen vállaltunk ezen cselekedetünk keresztületekor. Ami mindegyikünk külön szerepét illeti, amelyet a határozat hozatalban játszott, ha nem történtek volna meg Ti-

titlescu ur elámitó leleplezései, egyszerűen azt válaszoltuk volna, hogy egy kormány kollektív határozataiban nem lehet sen nézeteltéréseket, sem felelősségbeli fokozatot keresni. De ezen leleplezések folytán melyek annyira súlyos mértékben megváltoztatják a tényeket, kénytelenek vagyunk ismertetni azon körülményeket, amelyek a feloszlításra vezettek. Való, hogy a liberális párt egyik programpontja 1933-ban az összes szélsőséges kitérő megakadályozása és elfojtása volt, legyenek azok bal- vagy jobboldaliak, amennyiben ma is az államrend és törvényesség fenyegetését látjuk. Ezen igaz tényekre való emlékeztetésnek nincsen szüksége sem lapgyűjteményre, sem iratesomókra, sem magánbeszélgetésekre leközlésre, mert pártunk magatartása és felfogása ebben a tekintetben világos és az egész ország által ismert maradt. Amint uralomra jutott a kormány, sietett megtenni az intézkedéseket kormányzási programjának gyakorlati keresztülvitele érdekében. Tény, hogy voltak köztünk viták, de azoknak tárgya csak a hozandó intézkedések természetére vonatkozott. Az eszmecsere több napon át tartottak. Végül is egyhangulag megállapodtunk abban, kezdve a miniszterelnöktől, a kabinet legfiatalabb tagjáig, hogy a vasgárdát nem oszlattuk fel, hanem azonnal hosszabb időre szóló prog-

ramot viszünk keresztül az ifjuság felvilágosítására és fegyelmzése érdekében. Ime, ez volt a kormány elhatározása. A határozathozatalt követő napon elnökünk közölte velünk, hogy

Titulescu ur nem osztja a kormány által elfogadott megoldást és a vasgárda feloszlítását követeli, mint amit a külpolitikai szükségletek megkövetelnek s aminek megtörténte nélkül ő kénytelen lenne lemondani és véglegesen visszavonulni a kormányból.

A COINTREAU COGNAC

régi és ezáltal elsőrangú minőségű

Ion Duca minden lehető elkövetett, annak érdekében, hogy Titulescut álláspontja megváltoztatására bírja. Közbenjárása azonban hiábavaló volt. Mivel az akkori nemzetközi körülmények között Titulescu lemondása nemkívánatos nehézségeket idézett volna elő,

Duca kénytelen volt engedni Titulescu szorgalmazásának.

Igy történt a vasgárda feloszlítása, néhány nappal pedig a feloszlítás után Duca a sinai állomás perronján a bosszu golyói által találva esett össze. Ime így folytak le az események.

Legnélyebb érzelmekkel teli hívei:

Gheorghe Tatarescu, dr. Anghelescu, Victor Antonescu, Inculet, Ion Nistor, Al. Lapedatu, Dumitru Luca, Gh. Cipăianu, C. Dimitriu, Richard Franasovici, Victor Iamandi, Manolescu-Stringa, Budurescu, Negura, Maxim.

Replikázik Titulescu

Titulescu az Unversul mai számában röviden válaszol Grigore Duca levelére és fenntartja magának a jogot, hogy később, miután ismerni fogja a volt Duca-kormány tagjainak nyilatkozatát, részletesebben foglalkozzék a kérdéssel.

A Timpul szerint Titulescu újabb cikk formájában, vagy csütörtökön, slatinai választói előtt ad majd választ a Duca-kormány volt tagjainak beszédére. Minthogy a Duca-kormány tagjai válaszukat már nyilvánosságra hozták, Titulescu ríposztja is rövidesen megjelenni. A közvélemény annál nagyobb érdeklődéssel várja, mert Titulescu első cikkében újabb érdekes adatok nyilvánosságra hozását jelenti be.

15 éve év

ez a védjegy

az utánzatoktól

KOPROL

CSOKOLÁDE
A TÖKÉLETES HASHAJTÓ

KÖVETELJEN KIZAROLAGOSAN OLLA GUM...T

Márciusban megkezdik a Zsidó Kórház kibővítését

A clujai zsidó közkórházegyesület vezetősége tegnap tartott ülésén az egyesület történetében fordulópontot jelentő határozatot hozott. Az elnöki jelentés után ugyanis, amelyben dr. Sebestyén József ismertette a kórházi szombat szép sikerét, a béli akció máris mutatkozó kihatásait, továbbá a vidéki kiszárlások igen jelentékeny morális és anyagi eredményét, rámutatott arra, hogy a helyi akció, úgy a taggyűjtések, mint az építkezésre szóló adományok terén minden tekintetben kielégítő. Javasolja, hogy az orvosi kar szakvéleményének kikérése után a terveket haladéktalanul elkészítsék és ezek alapján a pályázatot a március elsején kezdődő építkezésre kiírják. A vezetőség az elnök javaslatát egyhangúlag elfogadta és így összjágré- szünk ezen intézménye már a jövő év nyarán 50 ágygal bővül ki. A vezetőség reméli, hogy ebben a nagy munkában a zsidó nagyközön- ség egyetemes áldozatkészsége továbbra is segítségére lesz.

A kórházegyesület gazdasági bizottsága nevében Krémer Be'nát referált a racionalizálás által most is elért igen szép eredményekről, amelyek a kibővítendő intézmény pénzügyi stabilitását is fogják szolgálni. Az ülés végén az elnök kegyeletes szavakban emlékezett meg az egyesület halottjairól, dr. Kugel Dezső, B'ád és Schwartz Ignátról Cluj, akiknek érdemeit jegyzőkönyvileg is megörökítik. Helyükbe Kugel Sándort Brád igazgatósági tagnak és Farkas Efnőt Cluj, végrehajtóbizottsági tagnak választották meg.

Orvosolja a Telefon- társaság az előfizetők panaszait

Cluj, december 14. A Telefontársasághoz egy idő óta állandó panaszok érkeznek be a közönség köréből, hogy a telefonkapcsolások igen hosszadalmasan törtenek, mert a bugás nem jelentkezik kellő időben. A Telefontársaság elhatározta, hogy orvosolni fogja a közönség panaszait és ebből a célból 800 számmal kibővítette a 2000 számra berendezett automata telefonközpontot. Ezáltal az eddig egy százas csoportra eső 97 szám helyett csak 60-62 számot osztanak be. Ez az újítás gyorsabbá fogja tenni a kapcsolásokat, ezzel szemben szükségessé válik 600 előfizető telefonszámának a megváltoztatása. A Telefontársaság tudatában van annak, hogy a pillanatnyi számváltoztatás fennakadásokat és zavarokat idézne elő az előfizetőknel. Hogy ezt elkerüljék, a számváltoztatásokat csak az új telefonkönyv elkészülése után eszközlik, amely valószínűleg december 20-22-ike körül készül el.

— Emésztési kiütések a bőfőn rendszerint hamar elmúlnak, ha bélműködésünket reggelként gyomororra egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keresúvízzel elrendez- zük. Kérdezze meg orvosát.

RÁDIÓ-MŰSOR

Szerda, december 15.

Bucuresti, 6.30: Torna, vidám zene, leme- zek, orvosi tanácsadó, szakelőadás, hírek. — 13: Hírek, lemezek. 18: Tandín zenekar. 19.29: Előadás. 20: Operalemezek. 21.30: Kis rádiózenekar. 22.30: Hírek. 22.45: Vendéglői zene.

Budapest I. 7.45: Torna, hanglemezek, ét- rend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 13.05: Cigányzene. 13.30: Hírek. 14.30: Zenekar. 15.40: Hírek. 17.15: Diáklőlelő. 17.45: Hírek. 18: Utóírás. 18.30: Gordonka és zongoraver- seny. 19.15: Munkáselőlelő. 19.40: Szalonzene. 20.10: Vidám est. 21: Hangverseny. 22.10: Hírek. 23.15: Jazz. 24: Hírek. 24.05: Tánc- lemezek. 1.05 Hírek.

Budapest II. 19.40: Olasz nyelvtanítás. — 20.15: Szalonzene. 21.05: Cigányzene. 22.05: Hírek.

Bécs. 15: Operalemezek. 16.50: Hangver- seny. 17.05: Lemezek. 18.25: Enekkar. 18.50: Baritonadalok. 22.30: Rádiózenekar. 23.30: Zenei est.

Varso. 12.40: Lemezek. 19.10: Könyvi zene. 23.10: Zenei est. 23.15: Táncczene.

Halljátok az igét! Franz Werfel új óriás regénye. Világhíradalmi szennző. Athenaeum Nagyregény sorozat. 537 lap, vászonkötésben 238 lej, (mint Thomas Mann: József Egyip- tomban). Postán utánvétellel küldi Lepage Cluj. Kérjen ingyen karácsonyi jegyzéket.

Igen sok nagyevű ember nemcsak tetteiről volt híres, hanem arról is, hogy igen jó étvágygal és sokat tud enni.

A gyomor befogadó képessége ugy- szolván minden embernél más és egy egységes, mindenkit kielégítő ét- rend bevezetése örökké jámbor kí- vánság fog maradni.

El kell ismernünk tehát, hogy egye- seknek nagyobb mennyiségű elelmi- szerre van szükségük mint másoknak. Ezzel összefüggésben fölmerül a kér- dés: hogyan állapítható meg a szük- séglet? Csakis az étkezés után je- lentkező jóalkotás érzése, a kelles- mes közérzet lehet irányadó.

Ha nehézkese, felfuódottnak érzi magát, kellemetlen a közérzete ez biztos jele annak, hogy túl sokat evett... avagy az Ön gyomra nem dolgozik megfelelően. Ebben az esetben, föltétlenül le kell folytatnia egy URODONAL-kurát. Egy pohár vízben feloldva — étkezésnél, vagy le- fekvés előtt — kell inni, ez igen rövid idő alatt megerősíti a gyomornyák- hárttyait és eltávolítja az emésztést megnehezítő zsírlerakódásokat és egyéb salakokat.

Kapható: Gyógyszertárakban és Drogeriákban

LINYCOL

csillapító balzsam, erősen aktív hatású, nincs kellemetlen szaga. Kitűnő eredményeket mutat fel reumatikus, köszvényes fájdalmak, idegbántalmak, nyak és izületi merevedések leküzdésénél.

CHATELAIN KÉSZÍTMÉNY MEGBIZHATÓ MARKA

KÖZGAZDASÁG

Üzleti levelek

Bucuresti, december 14. (Az Uj Kelet tud.) A választások előkészítése köti le most a kormány minden tagjának idejét, tekintet nélkül arra, hogy milyen tárcát tölt be az illető miniszter. Ma minden a választások céljait szolgálja, azok a hírek is, amelyek a kormány gazdasági és pénzügyi tervéről napvilágra kerülnek.

Megindul a buza-hadjárat?

Igy például milyen szépen hangzik, hogy a kormány — talán egy kicsit olasz mintára — buzahadjáratot indít. Nem annyira a mennyiségi, mint inkább a minőségi eredményért. Világpiacot és világhírnevet a román búzáknak — harsan majd a káltság völgyön- hegyen. A gazdák versenyezni fognak az el- söbbségért és a prémiumért. A győztesek fejére majd babérokoszorú fognak és az újsá- gok megörökítik emlékeztüket...

Ez az elmélet. A valóság egyelőre annyit, hogy máris kineveztek C. Soscioranu elnökle- tével egy külön bizottságot. Ennek a bizott- ságnak van aztán vezérigazgatója, vannak igazgatói, titkárai, ellenőrei. Lesznek külön megyei bizottságok és községi albizottságok, elnökökkel, igazgatókkal és titkárokkal. Lesz- nek poopaganda-főnökök és sajtoreferánsok. Tehát egy egész hadsereg, amint az egy had- járatához illik.

Apropos: a bizottság most tanulmányozza a szükséges költségek előteremtésének mó- dozatait.

Újabb tízmilliárdot utakra

Mint befejezett tényt emlegetik, hogy a kormány nagyszabású tervezetet készített azoknak az utaknak a kiépítésére, amelyek úgy gazdasági, mint nemzetvédelmi szempon- toból szükségesek. E célra mintegy tízmilli- árd lejt irányoznak elő. Természetesen a

munkálatok és így azok községei is több év- re oszlanak meg.

Az utak egy része Erdély területére esik, tehát a munkálatokra szánt összeg egy része is Erdélyben marad.

Az utépítésekkel fel akarják használni a közelmúlt tanulságait is. Az utóbbi hét év folyamán, hatalmas befektetések ellenére, mindössze 900 kilométernyi beton- és aszfalt- utat sikerült építeniük, melyek egy része azonban egyáltalában nem felel meg a kívá- nalmaknak. A kormány most gondoskodni akar arról, hogy a jövőben csak azok a vállal- kozók kapjanak megbízást utépítési munká- latokra, akik teljes anyagi és erkölcsi garán- ciát jelentenek a munkájuk kifogástalansága tekintetében.

Költekező biztosítók

Aki Bukarestet ismeri, csak az tudja igaz- zában, hogy mit köszönhet a főváros a bizto- sító intézeteknek. Eltekintve a biztosítók ré- gebben épített impozáns palotáitól, a modern blokkházak egy jelentékeny hányadát a biz- tosító intézetek valhatják tulajdonuknak.

A törvény ugyanis kategórikusan intézke- dik azért, hogy a biztosítók matematikai és technikai tartalékaik hányadrészét fektethet- tik jelzálog- és állampapírokba, kézzifog, valamint saját kötvényeikre adott kölcsönök- be és milyen hányadban ingatlanokba.

Azt beszélők beavatott körökben, hogy egyes biztosító intézetek nemcsak ezt a törvé- nyes arányt nem tartották be, hanem jóval tovább nyújtózkodtak, mint ameddig a takaró- juk ért és olyan ingatlanpekulációkba fogtak, amelyek túlhaladták saját tőkék és tartalékaik kereteit. A szóbanforgó intéze- tek, talán az időközben bekövetkezett épít- kezési anyagdrágulás miatt, csak úgy tudták az általuk megkezdett építkezéseket befejez- ni, hogy kölcsönpénzhez kellett forduljanak.

Több biztosító vált így a bankok adósává, amit a biztosítási felügyeleti hivatal most erősen kifogásol. Ez a hivatal most azt kö- veteli, hogy a kérdéses biztosító intézetek szüntessék be és likvidálják le meg nem en- gedett ingatlanpekulációikat és amennyiben ez szükséges, az adósságból épített ingatlano- kat vagy adják el, vagy ezeknek és az őket terhelő tartozásoknak átvételére alapítsanak önálló vállalatokat.

Terjeszkedik a Resița

A Resița-művek mérnökei nemrég mutat- ták be a bucaresti északi pályaudvaron a Resița óriás-mozdonyát, amelynek minden darabja belföldön készült. Az új mozdony- típus 271 tonna súlyu, fűtőfelülete 364 négy- zetméter és 15 atmoszféra nyomás mellett 3000 lóerőt fejt ki. A próbauton a mozdony 140 kilométeres sebességet ért el és víz- valamint fűtőanyag felvétele nélkül tudja be- futni a Bucarest-Iasi közötti 400 kilométer távolságot.

A Resița egyébként nagyszabású tranzi- akciót bonyolított le a múlt héten, amennyi- ben megállapodást kötött a tengerészeti és légügyi minisztériummal a galati hajójavító műhelyek átvételére vonatkozólag. Ezeket a műhelyeket a Resița megfelelően átépíti és tengeialattjárók, valamint hadihajók szele- sít és javítását fogja bennük végezni. Január elsején a Resița a galati műhelyeket már birtokába is veszi.

A magántisztviselők fizetésének szabályozása

Mind többet beszélnek az utóbbi időben arról, hogy a magánvállalatok alkalmazottai- nak fizetését törvényes uton akarja rendezni a kormány. Erre az elhatározásra a köztiszt- viselői fizetések most végrehajtott felemelése adott volna impulzust.

Természetes, hogy a kérdés igen bonyolult és egy erőszakos jellegű fizetésrendezés su- lyos helyzetbe hozhatná a magánvállalatok nagy részét. A gazdasági nehézségekkel küzdő kereskedelmi és iparvállalatok esetleg alkalmazottaik egy részének elbocsátásával kellene védekezzenek a magasabb fizetések többletkiadása ellen, ami csak a munkanél- kültek számát növelné.

A magánalkalmazottak törvényes fizetés- rendezését hírek szerint olyképpen óhajta megoldani a kormány, hogy a fizetések meg- állapításánál az alkalmazható vállalat tőke- erősségét és fo'galmának nagyságát is tekin- tetbe veszik. Ennek az lenne a következmé- nye, hogy a nagyobb vállalaok tisztviselői akik amugyis kedvezőbb helyzetben vannak élveznek inkább a törvény védelmét, míg a kisebb magáncégek alkalmazottainak helyzete lényegesenben alig változna.

Nagy a valószínűsége annak, hogy ez a terv is rövidesen elmerül a feledés tengeré- ben. (dr. r. v.)

Zsidó választó- polgár!

Ne bizz senkiben csak saját magadban szavazz tehát a

Zsidó Pártra!!!

— FELHIVÁS. A Zsidó Párt felhívja mindazok figyelmét, akik a választó- névjegyzékbe magukat felvételre el- mulasztották, hogy haladéktalanul je- lentkezzenek a párt Stroescu ucca 7/b szám alatti irodájában, hogy a listára való felvételük elintézését nyerjen.

— Viha Palesztina felett. Arnold Zweig- nak a „Grisa örmeister” írójának legújabb legremekebb és legizgalmasabb regénye a palesztinai forrongások izzó színteréről. 264 lap, füve 132 Le., kötve 158 Lei. Epocha ki- adás, mint a Solochow Csenes Don trilogia. Postán utánvétellel küldi Lepage. Kérjen tel- jes újdonság és karácsonyi jegyzéket Lepage- tól, Cluj.

— Arany kis tudós. Fizika, csillagászat, ósállattan, sárkányok világa. Minden egyben. Hatalmas, vaskos ifjusági könyv, rengeteg képpel, vászonkötésben 158 Lei. Párja: „Az ezüst kis tudós” (Miből van a világ. Földünk, kivül, belül.) ugyan ilyen impozáns, mutatós, egyben tartalmas ifj. könyv. 158 Lei. (Készül: „A kis technikus” 158 Lei) Lepagenál Cluj. Postán utánvétellel. Kérjen teljes karácsonyi jegyzéket.

— József Attila: Nagyon fáj. A tragikus végű ifju költő, a hirtelen letűnt nagy tehé- ség „Nagyon fáj” c. verskötete 99 Lei Lepagenál Cluj. Postán utánvétellel. Kérjen teljes karácsonyi jegyzéket Lepagetól Cluj.

Háboruv sajtó

Az angol konz Flandin

Berlin, december. francia gyarmattügyi tartott. A vita során tette, hogy a gyarmat- szó sem lehet, mert területek a francia egyedüli kulcsai.

A német sajtó ehhe megjegyzi, hogy a fra- feleletet nem is lehet met nép már eleve azt is tudta, hogy ez gyarmattügyi hivatal- hanem ahhoz a kér- utóbb vagy a bélt.

Capito Leoncat

RIC

a bécsi Hofoper vilá

Aut ha

11 halottja e

Szászrégen, decem- tud.) Halálos vonat tértént ma Szászreg Földvára igyekvő személyvonat. A tel- mély életét veszte hogy a pályáór hlt- rencsétlenség, mert a sorompót. A telh- szászregeni textil e

A világe bukás

Az angol szövets

Genf, december 14 szövetségből való most kezdi való fo- sát. A nemzetközi nélkül ezt az esem- nagyobb szenzációja véleményét, hogy képpen nem egyéb, konduktusa Genf fele- tést a német hivat- hangsulyozza, hogy

Valódi a REV

zását a legnagyobb akkor bejelent azt arról többé, hogy laha is visszatérje Liberté szerint azt vetség, melyből né Japán, Németország- letve, amelyben nem oldalú határozatok- Az eseményekkel- Gol sajtó is. Különö- ning Standard cikk

Háboruval fenyegetőzik a német sajtó a gyarmatok visszamenadása esetére

Az angol konzervatívok tiltakoznak a gyarmatok visszaadása ellen Flandin két órán át tárgyalt Göbbelszel

Berlin, december 14. Mint tudvalevő, a francia gyarmati ügyintézés múlt héten ülést tartott. A vita során Tilho tábornok kijelentette, hogy a gyarmatterületek visszaadásáról szó sem lehet, mert az afrikai mandátumterületek a francia uralom biztosításának egyedül kulcsai.

A német sajtó ehhez a vitához hozzászólván megjegyzi, hogy a francia demokratáktól más feleletet nem is lehetett várni. Ezzel a német nép már eleve számolt, de ugyanakkor azt is tudta, hogy ennek megítélése nem a gyarmati ügyi hivatal tábormokaihoz tartozik, hanem ahhoz a kényszerhez, amely előbb-utóbb vagy a békés: megoldást, vagy a

kenyértörést fogja eredményezni.

Egyidejű londoni jelentés szerint hetven konzervatív képviselőből álló csoport elhatározta, hogy emlékiratot terjeszt a miniszterelnök elé, amelyben rámutatnak arra, hogy ellenzik azon terveket, hogy Németországnak visszaadják valamelyikét is a jelenleg angol mandátum alatt levő területeknek. Ezen állásfoglalásuknak hadászati és társadalmi indokolását adják.

Berlin, december 14. Flandin volt miniszterelnök, aki Berlinben tartózkodik, tegnap felkereste Göbbels minisztert s vele kétórás megbeszélést folytatott.

Capitol Mozgó
Leoncavallo zenéje!

Ma premier!
Végig színes film!
Az első opera filmen!

Bajazzo
Pagliacci

RICHARD TAUBER

a bécsi Hofoper világhírű tenoristája. További szereplők: DUNA STEFI, DIANA NAPIER.

Autobusz és teherautó halálos katasztrófája

11 halottja és 9 sebesültje van a két szerencsétlenségnek

Szászrégen, december 14. (Az Uj Kelet tud.) Halálos vonat szerencsétlenség történt ma Szászrégen közelében. Egy Földvárre igyekvő teherautót elütött a személyvonat. A teherautón ülő hat személy életét veszítette. Megállapították, hogy a pályáór hibájából történt a szerencsétlenség, mert elfelejtette leengedni a sorompót. A teherautó a Kleinfeld-féle szászrégeni textil cég tulajdona volt és

üzleti ügyben igyekezett Földvárra. Az állományok nevét még nem sikerült megállapítani. A nyomozás folyik.

Brassó, december 14. Feldioara és Bod állomások között. Brassó közelében a Gheorgheni-Ciuc autobuszt elütötte a 401. számú gyorsvonat, amely Otopeni felől érkezett. A szerencsétlenségnek öt halottja és 9 sebesültje van.

A világsajtó a Népszövetség teljes bukásaként regisztrálja Olaszország kilépését

Németország helyesli az olasz lépést

Az angol sajtó egyrésze Angliát is a Népszövetségből való kilépésre szólítja fel

Genf, december 14. Az olasz kormány Népszövetségből való kilépési határozata csak most kezdődik való formájában éreztetni hatását. A nemzetközi sajtó ugyiszólván kivétel nélkül ezt az eseményt tartja az év legnagyobb szenzációjának és nem titkolja azon véleményét, hogy Itália e lépése tulajdonképpen nem egyéb, mint a vészharang megkondulása Genf felett. Fokozza a meglepetést a német hivatalos közlemény is, amely hangsúlyozza, hogy amikor Róma elhatáro-

zta, hogy lépjen ki a Népszövetségből. Ugyanilyen hangnemben ír a Daily Mail is, míg a Times azt hangsúlyozza, hogy minden körülmények között várni kell, mert az események rövid időn belül kiforrják magukat és Anglia részéről egy megfontolatlan lépés esetleg minden tervbe vett diplomáciai munkát végzetesen elronthat.

Készül a reform

Tegnap az alsóházban Mac Clain munkáspárti képviselő kérdést intézett a kormányhoz, nem tartja-e szükségesnek mozgalmat kezdeményezni a Népszövetség sürgős és alapos reformjára, hogy oda az összes nagyhatalmak sürgősen visszatérhessenek? Chamberlain válaszul, hangoztatta, hogy a Népszövetség reformját egy kiküldött bizottság most készíti elő az összes szempontok figyelembevételével és valószínűleg tartja, hogy az újabb szempontokra is tekintettel lesz munkájában. Ezért nem tartja célzerűnek, hogy Anglia a maga közelépvésével nehezítse a dolgok újabb kibontakozását.

Valódi angol szövet
mért után a
REVUE-nél

zását a legnagyobb örömmel üdvözi, ugyanakkor bejelenti azt is, hogy szó sem lehet arról többé, hogy Németország Genfbe való visszavonulása. Ez pedig a francia Liberté szerint azt jelenti, hogy a Népszövetség, melyből négy nagyhatalom: Itália, Japán, Németország és az USA kilépett, illetve, amelyben nem tag, most már csak egyoldalú határozatokat hozhat.

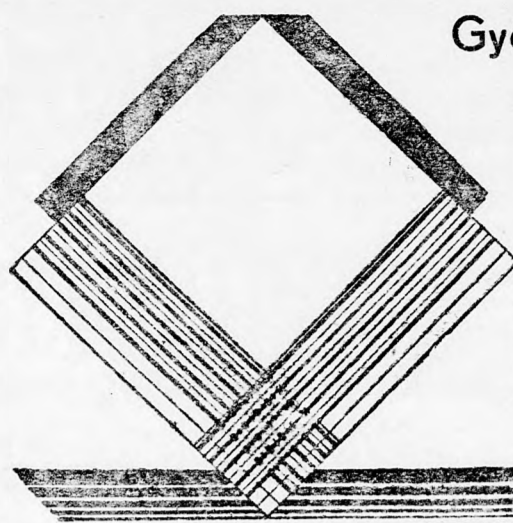
Az eseményekkel bőven foglalkozik az angol sajtó is. Különösen feltűnő a Standard cikk, melyben határozottan

REVUE

női konfekció áruház Regele Ferdinand 21.

szövetség reformját egy kiküldött bizottság most készíti elő az összes szempontok figyelembevételével és valószínűleg tartja, hogy az újabb szempontokra is tekintettel lesz munkájában. Ezért nem tartja célzerűnek, hogy Anglia a maga közelépvésével nehezítse a dolgok újabb kibontakozását.

Gyönyörű zsebkendők

Sok színben és mintával, valamint fehérek — ez a Pyramid! Minőségük felülmúlhatatlan, áruk pedig nem nagyobb mint másoké. A védjegy rajta van minden Pyramid zsebkendőn.

Lei 492.—
1 doboz
12 darab
darabja
Lei 41.—

PYRAMID
ZSEBKENDŐK Reg.

"A keresztény kereskedelem hónapja" Lengyelországban

Éles bojkottmozgalom indult meg a zsidó kereskedők ellen. Súlyos antiszemita kilengések a lembergi egyetemen

Lemberg, december 14. A lembergi egyetemen súlyos diákzavargások törtek ki. A nemzeti demokrata diákok kordont vontak a műegyetem épülete elé és a főiskola épületére zöklögő tüzeket ki. Kijelentették, hogy mindaddig megszállva tartják az egyetemet, amíg a rektor nem rendeli el a gettópadok bevezetését. A nemzeti demokrata és zsidó diákok között súlyos összecsapásokra került sor. A lembergi egyetemen szünetelnek az előadások.

Egyes városokban uccai tüntetésekre került sor. A tüntetők nagy táblákat hoztak végig az utcákon, a következő felirattal: „Madagaszkárba a zsidókkal!”, „Halál a zsidóknak!” Viskov városkában, ahol vásár volt, súlyos összeütközések is történtek az antiszemita bojkottorségek és a vásárló közönség között. Több zsidó piaci árus megsebesült.

Varsó, december 14. Jelentette az Uj Kelet, hogy a lengyel kereskedők legutóbbi kongresszusán elhatározták, hogy harcot hirdetnek a zsidó kereskedelem ellen és ennek szolgálatában megrendezik a „Keresztény kereskedelem hónapját.” A Zsidó Távirati Iroda jelentése szerint ez az akció meg is kezdődött és a vidéki centrumokban istentiszteletek keretében vezették be. Az utcákon röpecsüldákat osztogatnak, amelyben a zsidók bojkottálására hívják fel a lengyel lakosságot. A keresztény lakosság körében egyre nő az izgalom. A feszült helyzetre való tekintettel a zsidó kereskedők sok helyen bezárták üzleteiket.

Zsidó választópolgár!!!

„Ha nem gondolkodok magamra, ki gondoskodik majd rólam?”

Ezzel a jellel szavazz!!

Exaltált és zavartlelkű ember a keddi esti szerelmi dráma hőse

Miért lötte le Daubner László Barabás Piroskát?

Cluj, december 14. (Az Uj Kelet tud.) Tegnap számunkban röviden beszámoltunk arról a szerelmi tragédiáról, mely hétfőn este tíz órakor játszódott le a Royal mozgó előtt. Daubner László, az egyik kolozsvári ügyvédi iroda tisztviselője revolverrel lelötte Barabás Piroska gyergyói származású szőnyegkereskedőnőt. A mérnyítő ezután önmagára emelte revolvérét, amely azonban csütörtököt mondott, majd pedig elmenekült üldözői elől. A sebesült nőt az arra járó dr. Schnabel Ede orvos vette kezelés alá és a sebészeti klinikára szállította, ahol műtétnek vetették alá. A nő sebesülése nem súlyos. A golyó a hátán hatolt be és nem érintett nehezebb részeket, úgy, hogy Barabás Piroska néhány héten belül elhagyhatja a kórházi ágyat.

kel végez. A nő látva Daubner feldúlt állapotát, vigasztalni igyekezett és a revolvért elvéve tőle, azt a pamlag mögé rejtette. Beszélgetésük közben két katolikus pap lépett be a szobába, akik a házban lakó egyik ügyvédet keresték. Mikor a papok távoztak, még egy fiatalember érkezett be, aki előtt Barabás Piroska — a fiu vallomása szerint — megvetően nyilatkozott Daubnerrel. — Összeszólalozásnak az vetett véget, hogy a lány mind a két férfit ki akarta tessékelni a szobából, az ajtónál azonban az ujjonnan jött karjánál fogva visszatartotta.

Daubner Lászlót este 11 órakor a rendőrség a Xenopol ucca 1. szám alatti ház udvarán találta meg. A rendőrségen dr. Draghiciu Aurel, a büntügyi osztály igazgatója hallgatta ki, aki előtt töredelmesen beismerő vallomást tett. Daubner László két éven keresztül élt együtt Barabás Piroskával, akit menyasszonynak tekintett és feleségül akart venni. A fiatalember — mint a rendőrségen vallotta — kifogásolta barátjánének életmódját és egészen a maga számára szeretne volna megnyerni. Három hónappal ezelőtt azonban szakítottak és azóta Daubner külön költözött.

Daubner ekkor valósággal elvesztette az esztét, féltékenységekben ütlegetni kezdte a lányt, aki kiszaladt a szobából. Daubner széthányta a szobában a butorokat és a pamlag alól előrántotta a revolvért és azzal a kezében üldözni kezdte az uccára menekült nőt. A benzinkutnál foglalatokodó sofőrnek nem sikerült feltartóztatnia és így következett be a szerencsétlenség.

Az egzaltálnak látszó és tulzottan romantikus lelkivilágú fiatalember nem tudta kioltani magából a leány iránt érzett szerelem érzését és azóta is gyakran viszatért hozzá. Ilyenkor mindig viharos jelenetek játszódtak le közöttük. Tegnap este Daubner revolverrel a kezében lépett be Barabás Piroska Regina Mária ucca 42. szám alatti lakásába. A revolvért az asztalra tette és felszóllította a nőt, hogy lölje agyon, mert nem tud nélküle élni és ha nem teszi meg, akkor ő mindkettőjük-

Daubner a rendőrségen szerencsétlenségnek vallotta magát, mert öngyilkosságra nem sikerült.

Dr. L. K. ügyvéd, akinek irodájában Daubner alkalmazásban volt, kijelentette, hogy Daubner kivételesen jólelkű és az exaltáltságig szentimentális ember, aki azonban kitűnő munkaerő volt és személyi kvalitásait sokra becsüli. Daubner egy évét végezt az egyetem jogi fakultásán.

Imédia
L'OREAL párizsi cég
hajfesték-je
a legtökéletesebb készítmény.

SPORT

Ifjúsági vivóversenyt rendez a Haggibbor

Cluj, december 14. A Haggibbor vivószakosztálya december 18-án este versenyt rendez a Calea Marechal Foch 10/I. alatti teremben. Szerepel: Törvényes 16 éven aluliak törvényes 20 éven aluliak és törvényes nők számára. Az első két számban résztvehet minden középkorú tanuló, a harmadikban a szövetség leigazolt tagjai.

Csak röviden...

A Palesztina-Görögország világbajnoki selejtező labdarugómérkőzés január 23-án lesz Tel-Avivban. A görög válogatott csapat igen komolyan készül erre a találkozóra. A karácsonyi hetekben a bécsi Rapid 4 mérkőzést játszik Athénben és Phaleronban. Különbözőképpen összeállított görög válogatott csapatok játszanak majd a Rapid ellen, hogy így alakuljon ki a legjobb görög válogatott.

Nemzetközi sportkörökben az a hír terjedt el, hogy dr. Sárosy György, a Ferencváros világhírű labdarugója, mint jogász Genfben a Népszövetség mellett működő magyar képviselői jogügyi osztályán nyer elhelyezést. Mint ahogy Sárosy állandó genfi lakos lenne, szó van róla, hogy a genfi FC Servette labdarugó csapatában játszik. Allítólag a genfi labdarugócsapat vezetősége már bírja is Sárosy erre vonatkozó bejegyzését.

A magyar elsőosztályú labdarugó liga súlyos anyagi zavarokkal küzd. Elnökének, Aschner Lipótnak garanciája mellett tízezer pengő (350 ezer lej) kölcsönt vett fel a liga, amelyből az összes elsőosztályú egyesületek részesülnek. Egyedül a Ferencváros nem kért a kölcsönből, mint ahogy a Középeurópai Kupa döntő mérkőzés bevételéből még jut a kiadásokra.

A jövő évi labdarugó világbajnokság döntőinek költségvetését a francia rendezőbizottság négymillió francia frankban, azaz körülbelül huszmillió lejben állapította meg.

A megindult bucaresti jégkorongszezon eseményének ígérkezik az osztrák Klagenfurt két fővárosi mérkőzése. A többszörös bajnok Klagenfurt december 15 és 16-án a Venus, illetve a Telefon Club együttesével játszik.

Budapest ökölvívóbajnokságának szerdai fordulóján a BTK Bakos nevű versenyzője tettelegesen inzultálta Nagy Lajos vezető bírót és a segítségére siető Menczer bírót. A magyar ökölvívó szövetség a súlyos fegyveléssértőt példás büntetéssel sújtotta: Bakost a versenyzéstől és a versenyek látogatásától örökre tiltotta.

A bucaresti Venus labdarugó csapata budapesti mérkőzésén kívül Bécsben is játszani fog. Január 1 és 5. között a román bajnok Bécsben a Rapiddal, vagy az Austriával mérkőzik.

Csehszlovákia asztaliteniszbajnokságának egyes számait a következők nyerték: A férfi egyesben első Vana, második Teleba. Női egyes: 1. Pritzi Austria, 2. Kettnerova. Férfi páros: Lonny-Taraba, női páros: Kettnerova-Buchmann, vegyes páros Vana-Votrubec.

Az a bizottság, amelyet a Comitetul Federal legutóbbi ülésén a jövő évi labdarugó-rendszer kidolgozásával bízta meg, ma este tartja ülését. A bizottságban a következők foglaltak helyet: Davila ezredes, Luchide szövetségi főtitkár, Kulescu ügyvéd, Chiriceanu ügyvéd, D. Botari, Al Capatana, Brezoianu őrnagy, Ivanovici és V. Stelea. A bizottság ülésén Davila ezredes elnökölt, míg a főtitkari tisztséget Luchide tölti be.

A prágai jégkoroki világbajnokságokon Kanadát nem az eredetileg jelzett Sudbury Tigers, hanem a Sudbury Wolves képviseli. Kanadai „tigrisek” helyett kanadai „farfarkok” mutatják be majd a tudásukat Prágában.

Palotai Boris: Julika. Új leányifjúsági könyv. Palotai „Péter” című ifjúsági könyve annak idején pályadíjat nyert (99 lej). „Péter” egy szegény, de bátor kisfiúról szól. „Julika” is komoly témájú és családoknak. Pompás képekkel, díszkötésben 119 lej Lepagénál Cluj. Postán utánvétellel. Kérjen ingyen karácsonyi jegyzéket Lepagétól Cluj.

Megnyitott BUCURESTIEN a nagy „Gociman” szálló
Bul. Dinicu Golescu 29, a Gara de Nord-nál (érkezési oldal). A legmodernebb komfort és abszolút szerény árak. Tisztviselőknak és utazóknak 20% kedvezmény.

BZINHÁZ-FILM-MŰVÉSZET

Ma este van a Bodenwieser-balett egyetlen fellépése a Davila Színházban

Zsufolt ház lelkes közönsége fogja ünnepelni ma este a Magyar Színházban a világ leghíresebb balett-együttesét, a bécsi Bodenwieser táncosportot. Három év előtt járt nálunk utoljára ez a klasszikus együttes s akkor olyan hatalmas sikert aratott, mint amintőre most számot tart. Gyönyörű, stilszerű diszletek, pazar, színpompás kosztümök

egész tömege fogja elkápráztatni a nézőket s 25 válogatott szépségű számból álló műsor zenei részét a világ leghíresebb zeneszerzőinek műveiből állították össze. Már csak korlátoltan kaphatók jegyek erre a művészeti eseményre s így tanácsos meggyőző az elővételi pénztárnál gondoskodni, mert az esti pénztárnál aligha lesz jegy kapható.

Csütörtökön a Goldmark Filharmóniai Társaság hangversenye

Ritka művészeti eseményben lesz része csütörtökön este a zenekedvelő közönségnek. Ekkor tartja ugyanis első ideai hangversenyt a Goldmark Filharmóniai Társaság amelynek hangversenye minden egyes alkalommal művészeti eseményt jelent. Annál értékesebb ez az első hangversenyünk, mert műsorunk olyan válogatott zeneszámokból áll, amelyek mindegyike egy-egy csemege a zenekedvelők számára. A Goldmark zenekar ma már olyan

művészit nivót képvisel, amely a hasonló alakulatok legelsői közé emeli őket. Csütörtöki hangversenyünk műsora a következő: 1. Cherubini: Anakreon (nyitány). 2. Wieniawski: Hegedűverseny Nr. II. 3-moll. 3. Bruch Kol-Nidre Op. 47. 4. Mozart: G-moll szimfónia Nr. 40. A hatalmas számú zenekart Fischer Vilmos karmagy vezényli, a hangverseny szölistája pedig Fejér Sándor lesz.

Jézusfaragó ember

Nyirő József havasi színjátéka a színház legközelebbi bemutatója

F. hó 17-én, pénteken mutatja be a színház Nyirő József gyönyörű színjátékát, a Jézusfaragó embert. A Nemzeti Színház centennárius ünnepi előadásai során szinte páratlan lelkesedést és tetszést váltott ki a neves írók az az első színpadi bemutatkozásai. A sajtó egyöntetű véleménye szerint az utóbbi évek legköltségteljes és legdrágább alkotása a Jézusfaragó ember, amely csodálatos egyszerűséggel és utóélettel írói készséggel viszi színpadra a széki havasokon jelző fuvágók küzdelmét, de hittel és szeretettel megnevesített életét.

A Jézusfaragó embert a Nemzeti Színház előadásaival párhuzamosan mutatja be színházunk példás rendezésben és gyönyörű kiállításban. A néző szeméi előtt meglevenednek a Hargita sziklás csucái és fenyőerdői és az író izes, de mindig irodalmi nyelve olyan szépségeket tár a hallgató elé, amelyek ritkák a mai színműirodalomban. A bemutató érdekességét emeli, hogy azon az illusztris szerző, Nyirő József is meg fog jelenni.

A SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:
Szerda 9: A világhírű Bodenwieser-balett egyetlen fellépése. 1. Karl Weigl: Napplemente. 2. Chopin: Vals lente. 3. Bodenwieser: Lucifer három arca. 4. Lorber: A anyaföld bölcsődala. 5. Glazunov: Az arab fiú tánca. 6. Lehár: Bécsi keringő. 7. Chopin: A körben. 8. Bodenwieser: A nagy órák. 9. Borókiewicz: A harang. 10. Slovenski: Szilv tánc. 11. Cassella: Berceuse. Ezenkívül még 10 szenzációs szám. Pazar, eredeti bécsi jelmezek és saját ragyogó diszletek.
Csütörtök 9: A Goldmark Filharmóniai Társaság szimfonikus hangversenye. 1. Cherubini: Anakreon (nyitány). 2. H. Wieniawski: Hegedűverseny. Nr. II. d-moll. 3. M. Bruch: Kol-Nidre. Op. 47. 4. Mo-

zart: G-moll szimfónia. Nr. 40. Karmagy: Fischer Vilmos. Szölista: Fejér Sándor.
Péntek fél 9: Jézusfaragó ember. (Nyirő József páratlan sikerű havasi színjátéka. Először. A szerző jelenlétében, párhuzamosan a magyar Nemzeti Színház előadásaiival. Főszereplők: Fényes Alice, Erényi Böske, Czoppán Flóri, Pál Magda, Nagy István, Mészáros Béla, Tóth Elek, Tompa Sándor, Jenel János, Lantos Béla, Réthely Ödön, Csóka József, Homm Pál, Deéry Jenő, Csengeri Aladár, Perényi János, stb., stb. Ragyogó új diszletekkel. Rendező: Szabados Árpád. Premierbérlet. 18. szám.)
Szombat d. u. 5: A Roninok kincse. (A nagy-sikerű színmű első olcsó helyi előadása.)

Tudnivalók a december 16., csütörtök esti Goldmark-koncert közönsége részére

1. A színház igazgatósága kéri a n. é. publikumot, hogy a hangversenyre legkésőbb 9 órára jelenjenek meg a ruhatári torlódás elkerülése végett.
2. A koncert pontosan 10 órakor kezdődik.
3. 10 órakor az összes ajtók szigorúan be lesznek zárva és utána senki bebocsátást nem nyerhet.
4. Szünet a Kol-Nidre hegedűszólószám után lesz.
5. Zenetársasági tagok a színház pénztáránál elővételben a tagsági igazolvány 3. sz. szelvényére, melyet a tagok maguk tartoznak kitölteni, 2 darab 10%-os jegykedvezményt kapnak.
6. Alapítótágok 20%-os jegykedvezményt kapnak.
7. Törvényes rendelkezés értelmében a koncert utolsó száma, a Mozart-szimfónia után, mindenki a helyén tartozik maradni. A királyhimnusz a zenekar fogja játszani. Felszólítjuk a n. é. közönséget, hogy a Himnusz Öfelsége a király és a dinasztia iránt érzett legnagyobb hódolattal, felállva hallgassa végig.

este 9: Jézusfaragó ember. (Másodszor, Rendes bérlet 13. Irodalmi bérlet 10. sz.)
A ROMAN OPERA MŰSORA:
Szerda, december 15: Aida. (Aurel Tripon tenorista fellépésével.)
Péntek, december 17: Denevér.
Szombat, december 18 (askolai malin): Rigoletto.
Vasárnap, december 19 (este): Szevillai borbély. (V. Crețoiu és S. Tassian fellépésével.)
Hétfő, december 20: Rigoletto. (Aurel Tripon tenorista fellépésével.)
Szerda, december 22: Hoffmann meséi.

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:
Ma az őszi szezon legkiemelkedőbb eseménye! Jules Verne örökbecsű műve után Grant kapitány és gyermekei. Az orosz filmgyártás remekműve, főszerepben Moszkva legjobb művészei. Előtte új híradó.
SELECT MOZGÓ MŰSORA:
Hétfő, kedd, szerda:
Asszonyok öröme — asszonyok bánata. Dráma a modern asszonyok életéből, főszerepekben: Magda Schneider és Ivan Petrovits.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:
Sláger-műsor nagy szízlókkal: I. Danielle Darrieux, Mayerling főszereplőjének legújabb nagyszerű zenés operettje: Arany az uccán. Albert Prejeannal. II. Barcelona. Dráma. Gustav Fröhlich. Lida Baarova. III. Journal. Micky Maus. Helyi árak: 10 és 15 lej. Kezdet: 3, 6 és 9 órakor.
URANIA MOZGÓ MŰSORA:
Hétfő, kedd, szerda:
Isten veled, Párizs! Lily Pons, a new-yorki Metropolitan Opera világhírű énekesnőjének egyetlen filmje, melyben a legszebb modern dalokat énekli. Partnere Gene Raymond.

CAPITOL MOZGÓ MŰSORA:
Bajazzo. Richard Tauber, a bécsi Hofoper világhírű tenoristája. További szereplők: Duna Stefi és Diana Napier.
MUNKAS MOZGÓ MŰSORA:
Hétfő, kedd, szerda:
3, 6 és 9 órakor két szenzáció: I. Minden nő szeretek. Zenés operett. Főszerepekben: Jean Kiepara, Theo Lingin, Lien Deyers. II. Turandot nevezd meg. Fősz.: Willy Fritsch, Nagy Kató és Paul Kemp.
III. Journal.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyzari közzététel egy 2000 lej, postafizetésű betűvel 4 lej. Leghíresebb apróhirdetés 20 lej. Alapítványok, 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegű levelet csak úgy továbbíthatunk, ha portafélszám mellékelve van.

Textil-, divat- és rövidúru szakmában perfect fiatalember, szombat megtartásával, állást keres. Cim: Grósz Mendel Simleul Silvaniei.

Clujon biztos állással, két szoba teljes felszereléssel és kelengyével bíró nővérem részére keresek jömegejelenésű, végzet 40-42 éves férfit. „Százézer kp.” jellegre.

Gyógyszerész segédnő — praktikus vagy licencizott — azonnali belépésre kerestetik. Ajánlatok: Farmacia Doiban Jibou, jud. Salaj küldendők.

Nyelvszakos egyetemi hallgató elemi, vagy középkorú oktatását a karácsonyi szünetre és egész iskolaévre jutányosan vállalja. Cim a kiadóban „Tanárjelölt” jellegre.

Jófogalmu kéthengeres szítás vámmalom két 42-es kőjarrattal, fűlégámmotortal teljesen is eladó. Cim: Turda, Szobel és Groszmann. Str. Barițiu 62.

Utazói állást vagy gyári lerakatot keres 200.000 lej készpénz és 500.000 lej garanciával rendelkező jömegejelenésű, agilis 28 éves fiatal nő szakember. Lehetőleg textilszakmában. „Szorgalmas és becsületes” jellegre a kiadóba.

Kefesek berbe egy jóhangu pianinót, vagy rövid zongorát január 1-ére. Cim a kiadóban.

„MOTT”-sarc
Elhagyta a pap...
mihelyt MOTT pe...

HIR

Oradeai szerkesztőségünk címe: Schön Dezer telefon 597.

A magyar miniszter választási reformjavaslata: A kormány tegnapot tartott, amelyen a reformjavaslatot, ami a szavazójog bevezetésére látott a jövő héten terjed. A javaslat értelmében minden 26 életévét meg 30-ik évét betöltött állampolgár, legalább hat helységben és legalább zeitségük van. Néhány a javaslat.

TY
A le...
ha...

Millió örökség Detroitból jelentik: Detroit városában Chokorában. A dugasdad get hagyott hozzátartóiban buvár volt és a sikerült sok igazgyőről a rokonok nem megírja, hogy egy kifel, amely igénytelen zött. Ebben van a özvegyét, másik feles gyermekek és az őztudtak arról, hogy mikor kinyitották, gyöngyök, hanem ha a kofferben és pedig jegyekben, jelenték többi pedig igazgyörn.

Prostatatünetnél, amikor igen erőlködés mindennapien, akkor reggelen pohár természetes viz a lehető legjobb ze meg orvosát.

Kolozsváron gyűlekezés. A Timp hadtestparancsnok ki, amiben a Bucur zéshez hasonlóan való gyűlekezést.

Zsidó
A presztizsed, követeli, hogy
Zsidó
listájára add

Több német Oroszországból. A lése szerint több szovjetország kórhottak a hatóságok területét. azokkal az általa szefüggesben, am litására fogant az összes külföldi hosszabbítják me

ember. (Másodszor, dalmi bérlet 10. sz.)

A MUSORA:

da. (Aurel Tripon)
névér.
askolai malin); Ri-

(este); Szervillai bor-
S. Tassian fellépés.

oletto. (Aurel Tripon
)rifmann mesél.

A MUSORA:

gkiemelkedőbb ese-
gőrköbcsü műve után
gyermekel. Az orosz
kműve, főszerepben
művészei. Előtte új

A MUSORA:

asszonyok bánata,
asszonyok életéből, fő-
da Schneider és Ivan

A MUSORA:

tárokkal: I. Danielle
g főszereplőjének leg-
nénes operettje: Arany
Prejeannak. II. Barca-
stava Frölich. Lidia
al. Micky Maus. Hely-
j. Kezdet: 3, 6 és 9

A MUSORA:

Lily Pons, a new-
Opera világhírű éne-
nen filmje, melyben a
liokát énekli. Partnere

A MUSORA:

Tauber, a bécsi Hof-
oristája. További sze-
i és Diana Napier

A MUSORA:

tét szenzáció: I. Minden
és operett. Főszerepek-
a, Theo Langen, Lien
adot mercegnő. Fősz.:
gy Kató és Paul Kemp.

RŐ
HÍRSZÓ

vidáru szakmában per-
bat megtartásával, al-
sz Mendel Simleul Sü-

sal, két szoba teljes fel-
yével bíró nővérem ré-
gelenésű, végzett 40-42
kp." jellegre.

ímő — praktikus vagy
ali belépésre kerestetik.
a Doiban Jibou, jud. Sa-

temi hallgatózó elemi.
oktatását a karácsonyi
kollektívra jutányosan vál-
n "Tanárjelölt" jellegre.

geres szítás vámmalom
földgázottorral tele-
Turda, Szobol és Grosz-

gyári lerakatot keres
és 500.000 lej garancia-
jelenésű, agilis 23 éves
Lehetőleg textilszakmá-
s becsületes" jellegre a

jóhangú pianinót, vagy
r 1-ére. Cim a kiadóban.

"MOTT"-sarak
Elhagyta a pap a csapat
mihelyt MOTT pezsgőből ivott.

HIREK

Gradual szerkesztőségünk és kiadóhivata
funk címe: Schön Dező, Stf. Millerand 4.
Telefon 597.

A magyar minisztertanács elfogadta a
választási reformjavaslatot. Budapestről je-
lentik: A kormány tegnap este minisztertaná-
csot tartott, amelyen elfogadta a választási
reformjavaslatot, ami a közvetlen és titkos
szavazójog bevezetésére vonatkozik. A javas-
latot a jövő héten terjesztik a képviselőház
elő. A javaslat értelmében szavazati joga lesz
minden 26 életévét meghaladó férfinak és
30-ik évét betöltött asszonynak, azzal a fel-
tétellel, hogy legalább 10 éve magyar állam-
polgárok, legalább hat éve laknak egyazon
helységben és legalább hat elemi iskolai vég-
zettségük van. Néhány kivételt is tartalmaz
a javaslat.

TYP

A legjobb
hajtó

Millió örökség egy utazótáskában.
Detroitból jelentik: A napokban meghalt
Detroit városában Charles Gans nyolcvanéves
korában. A dúsgazdag ember millió öröksé-
get hagyott hozzátartozóinak. Fiatal korá-
ban buvár volt és e mesterségéből kifolyólag
sikerült sok igazgyöngyöt félretennie, ami-
ről a rokonok nem tudtak. Végrendeletében
megírta, hogy egy kicsiny kofert bontsanak
fel, amely igénytelenül hever homijai kö-
zött. Ebben van a vagyona, amelynek fele
özvegyét, másik fele gyermekeit illeti. A
gyermeknek és az özvegy természetesen nem
tudtak arról, hogy mi rejlik a kofferben, csak
amikor kinyitották, látták, hogy nemcsak
gyöngyök, hanem hárommillió dollár is van
a kofferben és pedig egymillió dollár bank-
jegyekben, jelentékeny sulyu aranyrud, a
többi pedig igazgyöngy.

Prostatatúltengésnél és hólyagtágulá-
nál, amikor igen fontos, hogy a betegnek
erőködés mindennap könnyű beürülése le-
gyen, akkor reggelként éngyomorra egy kis
pohár természetes "Ferenc József" keserü-
viz a lehető legjobb szolgálatot teszi. Kérde-
ze meg orvosát.

Kolozsváron is tilos a szabadtéren való
gyülekezés. A Timpul híradsza szerint a cluj
hadtestparancsnokság tegnap rendeletet adott
ki, amiben a Bucarestben kiadott rendle-
kezéshez hasonlóan megtiltja a szabadtéren
való gyülekezést.

Zsidó polgár!!!
A presztizsed, az egzisztenciád
követeli, hogy csakis a
Zsidó Párt
listájára add szavazatodat!!

ADY 101

nem 68 lej, hanem csak
65 Lei
színes sarakkal is. Kötöttárak, fehér-
neműk, kesztyűk, stb. még olcsóbban.
"Neuman"-nál
REGINA MARIA 4.
200 lejen felül vásárlásnál INGYEN 6
fotografiát kap Ön.

Több német zsidó orvost kiutasítottak
Oroszországból. A Zsidó Távirati Iroda értesít-
lése szerint több német zsidó orvost, akik
szovjetország kórházakban dolgoztak, felszól-
ították a hatóságok, hogy hagyják el a szov-
jetunió területét. A zsidó orvosok kiutasítása
azokkal az általános intézkedésekkel áll ósz-
szefüggésben, amelyeket a külföldiek eltáv-
lítására foganatosított a szovjet. Csaknem
az összes külföldiekkel közölték, hogy nem
hosszabbítják meg tartózkodási engedélyüket.

Január 1-től láttamozzák a nyugdíjasok
vasuti kedvezményes könyvecskéit. Bucures-
tiből jelentik: Az aktív köztisztviselők és
nyugdíjasok 50, illetve 75 százalékos vasuti
kedvezményeiről szóló könyvecskéik láttamoz-
tatását január 1-én kezdik meg.

Ma fizetik ki a vidéki köztisztviselők
járulékait. Bucurestiből jelentik: Holnap
megkezdődik vidéken a köztisztviselők fizet-
ésének folyósítása. A fővárosban 18-án kez-
dik meg a fizetéseket.

December 18-ig délután 4 és 8 óra között lehet kiváltani a választó-könyvecskéket a kolozsvári járásbírószágon

Cluj, december 8. (Az Új Kelet tud.)
Egész Erdély területén az illetékes bíró-
sági fórumok megkezdték a választói igaz-
olványok kibocsátását. A zsidó választó-
töknak tudniok kell, hogy a küszöbön álló
parlamenti választásokon kizárólag a
most kibocsátandó választói igazolványok
alapján élhetnek állampolgári jogaikkal.
Minden zsidónak elemei lelkiismereti köte-
lessége önmagával és népével szemben,
hogy a választói igazolványokat kiváltsa
és gyakorolja választói jogát.

A kolozsvári járásbírószágon (Calea Regele
Carol II. 2. szám) december 7-ike óta
folytatja a választói igazolványoknak ki-
bocsátását. Az igazolványokat délután 4
órától este 8-ig, vasárnap pedig reggel 9-
től déli 12 óráig adják ki, a következő be-
tűrend szerint:

- Az A és C kezdőbetűs választó polgárok
könyvecskéit Gheorghe A. Gheorghescu
táblabíró a járásbírószágon 10-es számú szo-
bájában.
- A B kezdőbetűsöket Viorel Grivase já-
rásbíró a 15. számú szobában.

ÖN A HIBÁS
Pattanások, pörsenések, sömör, mindannyi hamar elűnik, újra visz-
szanyeri jó kedvét, életörömét, — ha Cadum-kenőccsel kezeli. Ez
a felülmulhatatlan orvosság megszünteti a viszketést és a bőr
vörösségét. Hatása gyors — költségek csekélyek. Jó, ha állandóan
kéznél tart egy doboz Cadum-kenőcsöt!
Kérjen csakis valódi Cadum-kenőcsöt!

- A D, E, F kezdőbetűsöket Nicolae Che-
les járásbíró a 19. számú szobában.
- A G, H kezdőbetűsöket Liviu Techu já-
rásbíró a 14-es számú szobában.
- Az I, J, K kezdőbetűsöket Gheorghe
Stanescu járásbíró az 5. számú szobában.
- Az L, N, O kezdőbetűsöket Ioan Huzum
a 21. számú szobában.
- Az M kezdőbetűsöket Mihail M. Draga-
nescu járásbíró a 17. számú szobában.
- A P kezdőbetűsöket Gheorghe Bota já-
rásbíró a 25. számú szobában.
- Az R, T kezdőbetűsöket Ioan Sălăgeanu
a 17. számú szobában.
- Az S, Ș, Șz kezdőbetűsöket Ioan V.
Rusca a 25. számú szobában.
- Az U, V, X, Y, Z kezdőbetűsöket dr.
Vasile Fărcaș vezető járásbíró a 13. szá-
mú szobában.

A választó könyvecskéik átvételénél a
személyazonosságát kelts okmányokkal
kell bizonyítani és a könnyebb lebonyolí-
tás érdekében esetleg be kell mutatni az
elmúlt választásokon kiadott választási
könyvecskéiket is.

VICHY ÁSVÁNYVIZEK
A FRANCIA ÁLLAM GYÓGYFORRÁSAI
VICHY CELESTINS
CUKORSAJ, VESE-ÉS
HÓLYAGBANTALMAK,
KÖZVÉNY ÉS ATRIL-
TIZMUS GYÓGYÍTÁSÁRA.
VICHY GRANDE GRILLE
MAJBAJOK ÉS EPE-
BANTALMAK ELLEN.
VICHY HOPITAL
GYOMOR-ÉS ELBANTAL-
MAK GYÓGYÍTÁSÁRA.

December 17 és január 3 között nem
láttamozzák a katonai könyvecskéket. Bucu-
restből jelentik: A katonai könyvecskéik lát-
lamoztatását december 17 és január 3 között
megszakították a választások miatt. A választá-
sok miatt elfoglalt polgárok könyvecskéit
január 3 és 20 között láttamozzák.

A párizsi világgkiállításnak eddig 800
millió frank deficitje van. Párizsból jelentik:
A kamara a világgkiállítás üzleti mérlegét,
Chapsal kereskedelmi miniszter expozéj tar-
tott es közölte, hogy a kiadások 1380 millió
frankot tettek ki, amellyel szemben mind-
össze 160 millió bevétel mutatkozik. 418 mil-
lióra becsülik azoknak az épületeknek az ér-
tékét, amelyek a kiállítás bezárása után is
fenn fognak maradni. Ezek szerint tehát az
eddig hiány 802 millió frank. A miniszter
kijelentette, hogy a külföldiek látogatásából
folyó haszon, ami a francia kereskedelemre
és iparra három, 2 milliárd volt, amiből 200
millió közvetett adó esik az állam javára, a
további 200 milliót pedig a munkanélküliek
jávára gyűjtötték. A hozzávetőleges számlá-
tások szerint 1937-ben 400 millió deficittel
fog zárulni a világgkiállítás.

Holnap, csütörtök este lesz a Davila
Színházban a Goldmark szimfonikusok kon-
certje. A Goldmark próbai nyilvánosak, így
a közönség egy része szinte kívülről tudja
már a műsor igen jól megválogatott számaint.
Nagyon jó gondolat a vezetőség részéről —
itt Adler Zsigmondot, a zenetársaság elnökét
és dr. Abraham Lajos orvost, az ügyvezető
elnököt kell mindennekellőt megemlítsük —,
hogy a próbák nyilvánosak, így a zeneszerető
közönség többszöri hallás után alaposan meg-
ismeri a műsort és jobban is élvezi azt. A
hangverseny kiemelkedő számáról nem be-
szélhetünk, mert minden száma művészi él-
mény lesz. Mozart g-moll szimfóniája a zene-
művészet legnagyobb alkotásai közé soroz-
ható. Cherubini Anaktreon nyitányát az
„öröm himnuszának" nevezi Tóth Aladár, a
kiváló zenekritikus. Wieniawski hegedűverse-
nye Fejér Sándor befejezőjével külön ér-
mény lesz a koncert hallgatóinak, míg Max
Bruch Kol-Nürjének elbűvölő melodija, bá-
natos zenéje minden szívhez szól és jobban
beszél a zsidósághoz, jobban mutatja be ne-
zetünket, mint bármi más.

A „Diéta“ vegetáriánus étterem (Str.
Iorga No. 2.) új tulajdonosnője bevezette a
világhírű zürichi Bircher-Brenner-féle szana-
tórium szisztémája szerinti nyerskoszt ké-
szítést. Magas vérnyomás, érelmeszesedés,
vese, máj, epe, anyagcsere és ideges gyomor-
bajoknál nem kell külföldre utazni. Mindenki
ittthon megkaphatja kuráját, orvosi ellenör-
zés mellett.

Devizával foglalkozó vállalatok január
hó 1-vel a Banca Nationala rendelete alap-
ján nyilvántartási könyveket kell hogy ve-
zessenek. Külön export, import, kompenzálás.
Ezen könyvek beszerezhetők Boros papír-
kereskedésben Cluj.

Okos ember karácsonya. Most, már most,
jókölre rendeljen könyvet karácsonyra
Lepagenál Cluj. Most van még idő cserélni,
váltakatni, meg nem felelő visszaküldeni.
Kérjen teljes ingyen karácsonyi könyvjegyzé-
ket Lepagetől Cluj.

A jugoszláv anyakirályné Romániában.
Bucurestiből jelentik: Marioara jugoszláv
anyakirályné ma Romániába érkezett. A ju-
goszláv királyné családja körében fogja el-
tölteni a karácsonyi ünnepeket.

Meghalt Max Eisler professzor. Bécsből
jelentik: Pénteken meghalt Bécsben dr. Max
Eisler világhírű műtörténész ötvenhat éves
korában. Max Eisler egyike volt az egyetem
filozófiai fakultása kiválóságainak, akinek
nagy híre volt a külföldön is. A művészet-
történelem terén felülmulhatatlan teljesítmé-
nyeket ért el. Rembrandtról írott könyvét
minden kultúrnyelvre lefordították. Eisler
professzor a modern művészet előharcosa
volt.

Készül az új költségvetés. Bucurestiből
jelentik: A pénzügyminisztériumban folytak
a költségvetési munkálatok. A kiadási oldal-
ra csak a legszükségesebb tételeket vezetik
be. Szigorú rendelkezések történtek, hogy a
személyi állományban változatlanul fenntar-
tás a tisztviselői létszámot, osztályokat és
fizetéseket. Kivételt csak a 10 és 12 százalé-
kos áldozati görbék törlésével tesznek. Mivel
a minisztérium megfelelő alapok felett ren-
delkezik, intézkedett, hogy kimutatásokat
készítsenek a folyó évi és múltévi hiányok-
ból eredő tartozásairól és kezdjék meg azok
kifizetését a jogosultak kezébe.

Pótszerelvényeket állít forgalomba a
C. F. R. karácsonykor. A várható hatalmas
forgalomra való tekintettel a CFR. a bucu-
restti északi pályaudvarról induló vonatokon
kívül második szerelvényeket is utnak indít,
amik 15 perccel a menetrendnek megfelelően
induló vonatok után indulnak.

Az „Au'ora“ horgász Sport egyesület
terve vette a megyei összes hegyi vizek bér-
bevételeit és e célból felhívja összes tagjait,
akik a jövőben a horgászatot a hegyi vizeken
is gyakorolni akarják és mindazon horgász-
kat, akik bár nem tagjai az egyesületnek, de
a jövőben szintén hegyivizeken óhajtanak
horgászni, hogy jelenjenek meg az e hó 18-
án 6 órakor a Primária kis termében tartan-
dó összejövetelen, ahol megvitatás tárgyát
fogja képezni a hegyi vizek halászati törvé-
nyének végrehajtási utasítása (november 15.
hivatalos közlöny) és az ebben írott terhek,
amelyek elviselésére bérlet esetén az egyesü-
let kötelezve van és egy hegyi alosztály léte-
sítése az egyesület kebelén belül. Cluj, decem-
ber 10, 1937. Elnök Dr. Sgimbea Gheorghe.
Vezértitkár Iacob Ciurus.

Kaestner: Emil meg a három ikergyereke.
A világhírű írónak legújabb ifjúsági könyve.
Albumalak diszkótesben, rengeteg képpel,
Atheneum kiadás, 119 lej Lepagenál Cluj.
Postán utánvétellel. Kenjen teljes ingyen kara-
csónyi jegyzéket Lepagetől Cluj.

Alpaca és chromozott evőeszközök

garantált minőségben legolcsóbban
Moskovits és Társánál
(Cluj, főpostával szemben)
Minden vevő kap ajándékot.

Legújabb könyvszenzációk: Arnold Zweig:
Vihar Palesztina felett, f. 132, kve 158 lej,
Franz Werfel: „Halljátok az ígét“, kötve, 537
lap, óriásregény 238 lej, Raffy: Léleklátó
(Mesmer dr regénye), 313 lap, füzve 165 lej,
kötve 198 lej, Ivan Cankar: Jernej szolgál-
egény, kötve 145 lej, Hemingway: Különös
társaság, 276 lap, füzve 125 lej, kötve 158 lej,
Beczassy: Mindenért fizetni kell, 276 lap,
kötve 66 lej, Groves-Ross: Boldog vagy-a,
asszony? Füzve 145 lej, kötve 185 lej, Kom-
lós Aladár: Irók és Elvek, 245 lap, 119 lej,
stb., stb. Lepagenál Cluj. Postán utánvétellel,
beküldve franco. Kérje az új és a karácsonyi
könyvek ingyen jegyzékét Lepagetől Cluj.

UJ KELET Legújabb hírek

Roosevelt a modern diplomácia történetében páratlanul álló elégtételt követel Japántól

Az amerikai jegyzék a mikádótól személyes bocsánatkérését követel

Csang Kaj Sek: „Kina folytatja ellenállását — Nanking elfoglalásának nincs stratégiai jelentősége“

Sanghaj, december 14. (Rador). Csang-Kaj-Sek marsall utasította a kínai csapatokat, útrészt ki Nankingot. A kínaiak főhadiszállásának rádió útján továbbított kiáltványában többek között ezeket tartalmazza: „A Nankingból való kivonulás semmi be sem változtat a kínaiak azon elhatározásán, hogy ellenállnak a támadásoknak. A kínai kormány székhelyének Csungkingbe való áthelyezése folyóan Nanking elvesztése harcászati és politikai fontosságát.“

Egyidejű hankei jelentés szerint Japán körökben azt állítják, hogy a kínai csapatok nagyrészt, amelyeknek nem sikerült tegnap délig elhagyni Nankingot, a japán haderők körülvették. A kínai katonai hatóságok elismerik, hogy a japánok bevették Pukeu helységeit. Szerintük a kínai csapatok zöme most a Pukeutól északra fekvő Pucsegnél lett összehívva.

Pekingből jelentik, hogy a napokban véres harcok voltak a Peking-Pukeu vasútvonal mentén. A Sanszi tartománybeli kínaiak megtámadták a vasutvonalat és elfoglalták Sanghsan városát, amely 12 kilométernyire van Lianghsantól.

Roosevelt ragaszkodik a Japán császár személyes bocsánatkéréséhez

Washington, december 14. (Rador). A külügyminisztérium közli, hogy az amerikai kormány elhatározta, miszerint formális jegyzékben utítja meg a Roosevelt elnök által a Japán császárnál már eszközött tiltakozást a Panay elsüllyesztése miatt. A jegyzék sokkal határozottabb és erősebb szavakkal juttatja kifejezésre Amerika tiltakozását és azt azonnal továbbítja Tokióba minégyt az áldozatok pontos száma ismeretesen, amire a kártérítési összeg megállapítása végett van szükség. Hivatalos körökben azt állítják, hogy Roosevelt elnök csak azt tartja kielégítő megoldásnak, ha a császár személyesen kér az amerikai nagykövettől bocsánatot az amerikai ágyúzásad elsüllyesztése miatt és biztosítékot nyújt arra nézve, miszerint hasonló incidensek nem fognak megismétlődni. E körök megállapítják, hogy Roosevelt elnök elégtételt követelése a legerősebbek a modern diplomácia történetében. A követelések célja: elejét venni annak, amit Roosevelt elnök a „világörök álarosbáljának“ tekint.

Egyidejű washingtoni jelentés szerint amerikai munkáskörökben egyre nagyobb tért nyer a Japán termékek bojkottja. Green, az amerikai munkásszövetség elnöke felszólította szövetségének tagjait, ne rakodjanak be Japánból készült árukat és ne rakodjanak ki onnan érkező cikketeket, amíg a barbár kínai háború véget nem ér.

Kártérítést ajánl a Japán kormány Tokiói jelentés szerint a Japán külügyminisztérium emlékiratot terjesztett az amerikai és angol nagykövethoz, amelyben bocsánatot kér a legutóbbi incidensekért s egyidejűleg kártérítést ajánl fel. Az emlékirat szerint intézkedések történtek, hogy hasonló incidensek ne ismétlődjenek meg.

Közös angol-francia-amerikai flottatüntetés terve a kínai vizeken

Mint Londonból jelentik, a Daily Express szerint az angol kormány kész lenne erőlyes akciót indítani a Távol-Keleten a francia-amerikai együttműködés esetében, hogy ahhoz hasonló incidenseknek elejét vegye, amik angol és amerikai matrózok életét követelték áldozatul. A lap azután rámutat arra, hogy a hozott intézkedések alapján a kínai tengereken a hatalmak közös tüntetést rendeznek és hogy a miniszterelnök hasonló magatartást fog ajánlani a többi miniszter számára is abban az esetben, ha az Egyesült Államok belemennek.

Egyidejű jelentés szerint Eden külügyminiszter az alsóház tegnap délutáni ülésén nagy beszédben ismertette a keleti helyzetet, melyet rendkívül komolyan jelzett. Mindenek ellenére — mondta — a brit kormány megőrzi hidegvérét, bár kétségen kívül bebi-

zonyítást nyert, hogy a támadások a brit és az amerikai hajók ellen tényleg megtörténtek s a japán kormány az eset felett mély sajnálkozását is kifejezte. Megnyugtathatók azonban mindenkit — folytatta emelt hangon, — hogy Amerika és Anglia ez esetekkel kapcsolatban teljes egyértelműséggel jár el és a kellő elégtételt meg is fogja kapni.

A világsajtó felháborodása a „Panay“ elsüllyesztése miatt

Londonból jelentik, hogy az angol sajtó felháborodásának ad kifejezést az angol köz-

vélemény nevében is a Jangcsen történetek felett. Ilyen értelemben írják az összes lapok is, pártállásra való tekintet nélkül. A reakciónak erőlyesnek kell lennie — hangoztatják. A Times szerint a Panay elleni támadás olyan fölt Japán becsületén, amit nem lehet kitörölni. A távolkeleti események foglalkoztatják a ma reggeli francia lapokat is. Az Epoque szerint a fehér civilizáció által a távolkeleten a századok hosszu során át eszközölt hódítások lerombolását látjuk ma. Hallatlan paradoxon folytán Németország, amely első volt

a sárga-veszedelem elleni összefogás sürgetésében, ma politikáját a fajok rangsorára alapítja Olaszországnak, az európai civilizáció bölcösjének támogatásával.

Uj kínai kormányt akar létesíteni a japán kormány

Mint Tokióból jelentik, Konoye herceg nyilatkozott a külföldi laptudósítónak Nanking elfoglalásáról. A miniszterelnök közölte, hogy a japán kormány intézkedéseket fog tenni a kínai kormány megalakulása érdekében. A japán kormány sajnálja, hogy kivülálló hatalmak károkat szenvedtek a hadműveletek folytán. E hatalmaknak el kell ismerniük, hogy Japán az egyedüli, mely képes fenntartani a vendét a távolkeleten. Ezen hatalmak érdekei csak a japán-kínai együttműködés által biztosíthatók.

Mint egyidejűleg jelentik Pekingből, az észak-kínai köztársaság ideiglenes új kormánya ma kezdte meg tevékenységét. A nankingi kormány lobogóját a volt ötszínű kínai köztársasági zászlóval cserélték ki.

Berlin, december 14. (Rador). A német kormány tiltakozott a japán nagykövetségnek a Wangpu angol hajó bombázása ellen, aminek fedelzetén ideiglenesen a kínai német nagykövet indói székelték.

da-Iorga nyílt antiszemita programmal jelentkező kartellre adják le szavazataikat.

Egy ilyen megnyilatkozás történt a napokban Kolozsváron is, ez azonban már eleve hajótörést szenvedett a kolozsvári öntudatos zsidóság ellenállásán. Csak egy kis, a zsidó közélet egyéb vonalain is mindig zavart keltő csoport adta oda magát ehhez a méltatlan és nemlenn játékhoz.

Máramaros megyében a választás napjának közeledtével párhuzamosan erősödött a nyomás, amelyet a vármegye prefektusa a zsidó segédlettel, a zsidó lelkiismeretek megalázására és megvárására gyakorol. Különösen Szuk Mihály, Iorga professzor kedvence „marhakereskedője“ fejt ki ebben az irányban mindegy képletet felülmúló tevékenységet. A helyzetet jellemző, hogy dr. Fischer Józsefet, a máramarosi lista egyik jelöltjét, aki kedden Máramarosra érkezett, dr. Man vármegyei prefektus eltanácsolta attól, hogy a megye zsidó lakosságával érintkezésbe lépjen. Ez történt annak ellenére, hogy Portocala belügyi alminiszter hétfőn telefonon utasította a vármegyei prefektust, hogy a legteljesebb szabadságot biztosítsa a Zsidó Párt számára és a prefektus erre ígéretet is tett.

A pártvezetőség tiltakozott a belügyminisztériumban a prefektusi „gondosság“ ellen, amellyel megakadályozta a Zsidó Párt vezetőjét a választókkal való érintkezésben.

Máramaroszigeten egyébként az elmúlt éjeli véres politikai incidens zajlott le. Lázár Illés dr., a nemzeti parasztpárt vezetője, nagyobb társasággal szórakozott a Korona kávéházban. Hajnal felé a társaság, amelyben dr. Pop Sigismund, a vaidisták vezetője is helyet foglalt, a manüista indulót intónálta. Két jelenlevő liberális kortes nevére fogadtak az indulót, mire verekedés kezdődött, aminek során Petre beberestii gazda késsel hasbaszúrta Orós Mihály liberális hívőt, akit kórházba szállítottak. A rendőrség Meseian főnök vezetésével azonnal közbelépett, az összes jelenlevőket a rendőrségre kísérték, majd Chindris vezetőügyész intervenciójára Barlea kivételével valamennyit szabadlábra helyezték.

Barcánfalván sorozatos incidensek történtek a cuzisták és vasgárdisták között.

A Zsidó Világkongresszus memoranduma a Népszövetség előtt

Genf, december 14. A zsidó világkongresszus (Jewish Kongress) rendkívül érdekes dokumentumot nyújtott be a Népszövetség titkárságának. A dokumentum, amely több száz oldalra terjed, a világ zsidóságának gazdasági helyzetét statisztikai adatokkal alátámasztva tárja a Népszövetség elé.

CENZURAT

NEM ON AZ EGYEDÜLL, akit a

„Titokzatos Mr. MOTTO“

2 órán keresztül valóssággal lebillensél. Látható holnaptól a ROYAL slágermozgóban. Főszereben: PETER LORRE.

Ma utoljára: „Giant kapitány gyermekei“. Jules Verne regénye után.

Megszűnt a vaidisták kolozs-megyei szervezete

„Nincs szükségem pártbívekre“ — jelentette ki Vaida Sándor. Bonyodalmak Fersigan dr. jelölése körül

Cluj, december 14. (Az Uj Kelet tud.)

Kedden este a Frontul Romanesc Regina Mária 10. szám alatt lévő klubhelyiségében népes gyűlést tartott a párt kolozs-megyei tagozata. A kolozsvári körzetek és Kolozs megye összes községeinek delegátusai valamennyien megjelentek. Négy-száz ember jelenlétében nyitotta meg a gyűlést Fersigan Romulus, majd viharos felszólalások következtek. A szónokok felháborodásuknak adtak kifejezést, hogy a román front követeléseit és kívánságait a jelölések megejtésénél nem tartották tiszteletben. A kormánykattell negyedik helyén Man lelkész jelölték, aki Beszterce megyében nem látta biztosítottnak a parlamentbe való bejutását. Ezt a helyet a Frontul Romanesc kolozs-megyei tagozata elnökének dr. Fersigan Romulusnak kívánta fenntartani, aki Emil Hatiegannak a pártból való kilépése után, a pártra válságos időben, a tagozat egyhangu határozata folytán került az elnöki székbe. Vaida Sándor a jelölés helyett igazgatótanácsai állást ajánlott fel Fersigannak a Creditul Aurifer igazgatóságában, ezt azonban

Fersigan elutasította.

A gyűlés a szónokok meghallgatása után határozati javaslatot fogadott el, melyben elítéli a Frontul Romanesc magatartását a kolozs-megyei tagozattal szemben, azonosítja magát dr. Fersigan Romulussal, sajnálatát fejezi ki afölött, hogy Vaida Sándor méltatlan emberekkel véteti körül magát és bejelenti, hogy testületileg kilép a Román Frontból. A határozati javaslatot eljuttatták dr. Vaida Sándorhoz.

A szervezetben nagy felháborodást keltett Vaida Sándornak az a kijelentése, amit még a határozat kimondása előtt tett. Nincs szükségem szervezetre és nekem nem kellene pártbívek — mondotta állítólag vaida.

A Frontul Romanesc tagjai még nem döntöttek, hogy melyik politikai párthoz csatlakoznak. A klubhelyiségből egyébként részben Hatiegan Emil, részben pedig Fersigan Romulus elszállították az összes butorokat és így a klubhelyiség egészen üresen maradt.

Erőszakkal, ígéretekkel és zsidó segédlettel próbálják a hatóságok a zsidó szavazatokat megvásárolni

A Vaida-Iorga kartell kolozsvári zsidó kortesci. Dr. Fischer Józsefet megakadályozták Máramarosban, hogy érintkezésbe lépjen választóival

Véres választási incidens Szigeten

Cluj, december 14. A sorozatos ígéreték ellenére, amelyeket a kormány tagjai a választások szabadságára nézve tettek, a belügyminisztériumba garmadával érkeznek az ellenzéki pártok panasza, a helyi hatóságok tulkapásai és erőszakosságai ellen. Különösen a zsidó lakosságra neheze-

dik kettőzött erővel a prefektusok és a helyi liberális potentátok nyomása. Jellemző módon mindenütt akadnak zsidók is, a gettószelem szomorú maradványai, akik segédkezet nyújtanak egy olyan propagandához, amely arra akarja indítani a zsidó szavazókat, hogy a Tatarescu-Vai-

Taxa postala
gittó in num.
No. 224718/929.

Telefon: 18-60.
Hírlevél 119, negy
1937. évi, egyszérv
Hírlevél: Hírlevél 12, egyszérv
Hírlevél díjazás
KELET“ a trans
zsidóság egyetlen
a. Cikkeink után
Hírlevél díjazás

Már csak néhány
got a parlament v

Ez a választás
az egész ország é
politikai fejlődésér
lesz a Romániában
szászországon a "om

Az elmúlt választás
mandátumokat szel
hatvan és néhányve
vel biztosította a
szükséges, minimál
ekkor közel három
sz ország polgárság

Hárommillió és
Pa'ányi szám ez

az össz-szavazatok

és mégis...

Olyan vérségsé
történeket ezért a
más népretek
gőjért.

Féltrevezetések, e
és terror verseny
amelyekre minden
raánypártyú éppúgy, n
kint nélkül a'ra,
viszonylik a zsidósá
A liberális-vaidista
mita program alapj
gának igényli a zsid
egyes demok'atikuss
is állanak antiszem
nem vállalnak semm
gok és érdekek meg

A hatvanézer zsidó
préda.

Igy hiszi minden
szág zsidóságának

Ez mutatja a leg
mas politikai nevelő
ahhoz, hogy megdől
annyi bajnak, jogfos
nak a forása.

Ebből láthatjuk, n
ségeesség és milyen
munk, hogy az o'st
talaját veszítse az
zsidó lakossága pol
amelybe bátki belet
eszámját.

Hogy mennyire ez
jellemzőbb, mint az
helyek, ahol a kort
követeli a zsidó vála
zanak — a Vaidava
szemita kartell ellen
választóikól, hogy
adják szavazatukat,
ramot tett magáévá
amely már eddig is
szemita rezsimet va
országban.

Es történik ez ak
párt éppúgy, mint a
tá'gyalásokat folyta
sebbégi pártjaival
hogy kartell kössen
sík kisebbségi pártta
kafellek. Csak egy
pezte semmilyen mé
ezig zsidósága.

A zsidókkal nemcs
sem kartell kötni.
A zsidóktól minden
hogy rájuk adják sz
Igy kezelik az o'st
geit, ellentétben a tő
lyeknek politikai, er
denki számot.

Ezen változtatnunk
magunknak politikai
rezni, ugy jogainkét
harcolni. Mert csak
jogait, akinek pol
van.

A mostani választás
sorsdöntő a zsidó la
zisztenciális jogokért
zsidó méltóság, a
Ezt tudnia kell ma
zelem'e kell vinnie
zsidó jog és méltóság

